

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică

Apare în fiecare Duminecă.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oraș
12 bani, a treia-oraș 10 bani.

Sa arme, scumpă Românie!

De ce s'a făcut și cum s'a făcut mobilizarea în România?

— Dela corespondentul nostru din București —

Joi seara (20 Iunie v.) o mulțime uriașă de multe zeci de mii umpluse Calea Victoriei, Piața Palatului și stradele mărginașe. Eră o mare de capete, venită dela statuia lui Mihaiu Viteazul din fața Universității. De-asupra capetelor răsăreau placarde albe, pe care eră scris: *Vrem războiu, Vrem România mare a lui Mihaiu Viteazul, Ne-am săturat de Austria înșelătoare, Jos Bulgaria, Trăescă Serbia, Să ajutăm pe frații Români din Macedonia!* În mijlocul mulțimii, o muzică militară cânta *Deșteaptă-te Române*, imnul de chemare la libertate al întreg neamului românesc. Iar generalul penzionar Lambru și alți fruntași cari vorbiau mulțimii, *cerând războiul* și mulțimea aplaudă furtunos.

Ce se întâmplase?

Pe când România se pregătea să înfăptuească protocolul privitor la Silistra, Bulgaria bătându-și joc de îndemnurile tuturor Marilor-Puteri de-a căuta să împlinească cererile drepte ale României, își pune membrii comisiei ei numite pentru a satori în bună înțelegere granițele cele nouă ale României în jurul Silistrei să încerce tot felul de înșelăciuni, așa că membrii comisiei române părăsesc Silistra. N'a fost destul cu atâta. În loc să se înțeleagă în privința împărțirii Macedoniei în mod cinstit, pașnic cu aliații ei sârbi și greci, fără de cari n'ar fi putut învinge pe Turci, aruncă, fără să declare războiul, o armată de peste o sută de mii de Bulgari asupra Sârbilor, alta asupra Grecilor. Când pornise în războiul contra Turciei, eră vorba de liberarea Slavilor și a celorlalți creștini din Macedonia. Acum e vorba de supunerea Sârbilor, Românilor, Grecilor și Albanezilor sub jugul bulgar. În loc de liberare, Bulgaria duce măcelul creștinilor în Macedonia, unde trăesc și trei sute de mii de Români de-ai noștri.*)

O nebulie i-a cuprins pe Bulgari, acest neam alcătuit din Slavi și Tătari veniți înainte cu peste o mie două sute de ani din fundul Aziei, de unde au venit și Turcii, Maghiarii și Tătarii. Dacă ar fi lăsați să-și îndeplinească pofta lor de mărire, îndeosebi pentru România, prin urmare pentru întreg neamul nostru românesc, ei ar fi o primejdie veșnică. Căci au firea tâlhărească a celorce vreau să trăescă răpind bunurile altuia, atât materiale, cât și limba.

O astfel de stare amenințătoare nu putea suferi România, căci însemnă să-și fină

armata mereu mobilizată pentru a face cu neputință izbânda celui ce stă mereu tâlhărește la pândă.

De aceea guvernul român a înștiințat guvernele celor șase Puteri-Mari, că de va izbucni un nou războiu în Balcani, România nu va mai rămâne neutră (deoparte), ci se va amesteca și ea. Totodată a înștiințat și guvernul bulgar despre aceasta, cerând totodată îndreptarea graniței dobrogene dela Turtucaia lângă Dunăre până la Balcic lângă Marea-Neagră; a mai cerut, ca armata bulgară să se retragă dincoace de râul Vardar în Macedonia, partea de apus dela acest râu având să rămână Serbiei.

Guvernul bulgar n'a vrut să înțeleagă. Atunci România, împlinindu-și vorba spusă, a hotărât mobilizarea armatei.

Mulțimea adunată în fața Palatului Regal se alcătui în adunare populară, care nu se va dizolva (nu se vor duce acasă) până nu se va hotărî mobilizarea. În Palat eră conziliu (ședință) de miniștri. După o așteptare de peste un cias a eșit primul-ministrul Maiorescu din Palat cu decretul (ordinul) de mobilizare. Mulțimea cere să-l audă și dl Maiorescu citește decretul, care peste un cias apără în „Monitorul Oficial” al României. (Decretul acesta l'am publicat și noi în numărul trecut al foi).

Entuziasmul mulțimii la cetirea ordinului de mobilizare eră de nedescris.

Bucuria nu eră numai pentru că aveă să se dea o lecție meritată Bulgariei, dar mobilizarea a dovedit, că România și-a schimbat în sfârșit politica ei din afară. Căci de unde până acum, în urma alianței ei cu Austro-Ungaria, nu făcea nimic ce ar fi trecut peste dorințele acestei monarhii, acum a luat o hotărîre, care e potrivnică dorințelor austro-ungare. Austro-Ungaria adevă vrea o slăbire cât mai mare a Serbiei, ca să poată asupri în dragă voie pe Sârbii din Ungaria și din Bosnia și Herțegovina; mai vrea o întărire cât mai mare a Bulgariei, pentru că aceasta să amenințe mereu România și guvernele haine din Pesta să poată sugruma pe Românii din monarhie. De aceea Austro-Ungaria s'a dat în timpul din urmă de partea Bulgariei, ascultând și de data aceasta de îndemnurile celor din Pesta.

Toate gazetele din Germania arată, că politica Austro-Ungariei e greșită, e necredincioasă. Ascultând de dușmanii neamului românesc din Pesta, și-a bătut joc de o aliată credincioasă, cum a fost România, și acum monarhia culege roadele politice ei cu două fețe. O gazetă din Berlin o aseamănă pe Austro-Ungaria cu măga-

rul, care moare de foame între două clăi de fân. Deasemenea recunosc dreptatea României gazetele fraților noștri Italiani. Ba ministrul Italiei la Sofia a spus cu glas tare, că de România, vlăstar al Romei, să nu cuteze să se atingă cineva. Așa, dară cei doi aliați ai Austro-Ungariei, Italia și Germania, condamnă politica pricinuită de dușmanii neamului nostru din Pesta și dau dreptate României.

Gazetele din Viena recunosc și ele, cele mai multe, că Austria a făcut o greșală mare. Dar pe când foile din Viena își arată întristarea pentru schimbarea politicii României și sfătuiesc Bulgaria să împlinească cererile ei, zdrențele jidano-maghiare au îndrăzneala să-și verse balele veninoase împotriva României și a neamului nostru. Acești paraziți, cari sug de-atâta amar de vreme sângele popoarelor, prezimesc, că schimbarea politicii României e un pas mare spre schimbarea stărilor de nesuferit din Ungaria și pentru întronarea dreptății pe sama tuturor națiunilor din Ardeal și Ungaria. Spaima, ce i-a cuprins, a făcut să li se năzarească, că România s'a aliat sau e pe cale să se alieze cu Rusia. Nu vă temeți! România va face de aici înainte o singură politică: *marea politică națională* și ea va fi prietina prietenilor națiunii române *de pretutindeni* și dușmana dușmanilor națiunii române de pretutindeni.

Ordinul de mobilizare a produs un entuziasm nemai pomenit în întreaga Românie. Prin orașe în zilele cele dintâi cete de sute și de mii de bărbați, rezerviști și bătrâni, străbăteau stradele cântând și având steagul național și muzica în frunte. Pretutindeni se înscriu cu miile tineri re-ajunși la vârsta de-a intra în armată și oameni trecuți de anii serviciului militar, mulți cărunți, ca voluntari, voind să ia parte la războiu.

Toți Românii macedoneni, refugiați din Macedonia în România, s'au înscris ca voluntari. Iar tinerii Români macedoneni, aflători în America în număr de 4500 au anunțat telegrafic, că vin să iee și ei parte la războiul în contra barbariei din Balcani.

Incepând de Duminecă, pe liniile ferate române nu mai circulă decât un singur tren pentru ducere și întoarcere, toate celelalte fiind acum pentru trebuințele armatei. Pe trenurile românești nu se mai primesc mărfuri pentru transport. Vapoarele românești nu mai pleacă din Constanța. Pașapoarte nu se mai dau celorce nu au împlinit vârsta de 46 de ani.

*) Celelalte sute de mii sunt în Albania și Epir.

Ca și în anul 1877, sufletul nostru, dorințele noastre, rugăciunile noastre către Cel-de-Sus sunt una cu ale fraților noștri de peste Carpați. Nici temnițele dușmanului, nici hula, nici fărâdelegea, nici baionetele sbirilor, nici granițele măiestrite nu ne vor împedeca vre-odată de-a ne simți o națiune, una și nedespărțită, la bine și la rău, *marea națiune română*.

Să nu creadă nemernicii barbari dela meazănoapte și meazăzi, dela apus și răsărit, că România e numai ținutul cuprins între Carpați, Prut, Dunăre și Marea-Neagră cu cele 7¹/₂ milioane locuitori ai lui! Nu! România e întreaga națiune română de 14 milioane, oricare ar fi stăpânirile politice ale ei. Căci în sufletul nostru al tuturor strălucește mândru flacăra unității noastre în cugete și simțiri și vai de celce cearcă să-și bată joc și numai de o parte a neamului nostru.

Din coapsa Daciei și-a Romei

In veci s'or naște pui de lei!

Suntem mândri, că în armata română sunt mii de Ardeleni și urmași de Ardeleni, ofițeri și soldați, cari își vor plăti tributul de sânge către România, inima neamului nostru.

Iar Tu Doamne Atotputernic, celce ai ocrotit neamul tău românesc credincios poruncilor Tale, revarsă-ți darul tău și acopere cu scutul Tău Țara scumpă a României! Impodobește armele ei cu cununa învingerii, pe comandantul suprem, generalisimul Principe de coroană al României, pe ofițerii mari și mici și pe frații soldați, cari și-au părăsit căminurile pentru împlinirea sfintei datorii către neam, ocrotește-i, îmbărbătează-i, ca să-i vedem biruitori cum au fost ostașii lui Mircea, Stefan, Mihail Viteazul și Carol! Ascultă-ne Doamne și dă-le biruință, care e și biruința noastră! Amin!

(Vezi *Scrisoarea a doua* la pagina 5 a foii).

Nu sunt tratative între comitetul nostru național și guvernul din Pesta! Gazetele jidano-maghiare din Pesta și după ele și codițele din alte orașe jidano-maghiare, nu mai conțin cu știrile despre tratative (consfătuiri), cari s'ar face între Comitetul nostru național și guvernul lui Tisa. *Gazeta „Românul” dela Arad* dă în numele comitetului națiunii române de știre, că tot ce scriu gazetele jidano-maghiare despre aceste tratative sunt minciuni sprân-cenate și roagă totodată lumea românească să nu se lase a fi înșelată de ele. Intre reprezentanții Comitetului națiunii noastre și între reprezentanții guvernului din Pesta nu au fost și nici nu sunt tratative, ba nici nu s'au întâlnit niciodată, ca să vorbească unii cu alții nici despre lucruri ne-politice!

Alegerea din Dicio-Sânmartin.

Cu toatecă pentru alegătorii români din cercul Dicio-Sânmartinului se hotărise să nu ia parte la alegerea lui Șandor Ianoș, să nu ia parte la alegerea lui Șandor Ianoș, totuși s'au găsit câțiva ticăloși, cari s'au rupt de nația lor și îmbătându-se urlau în rând cu Săcuii. Acești trădători de neam au fost cu totul vre-o 40, câțiva juzi, patru învățători (Degan, Pop, Banea și Jampa), apoi opt țărani din Bia ungurească, patru din Cucerdea românească, și ceilalți din alte câteva comune. Ceialalți 320 de alegători români, bravi membri ai partidului național român, nu au luat parte la alegere. Onoare lor și rușine buruienilor!

O purtare necuviincioasă din punct de vedere național au avut cei doi protopopi români, cari au chemat preoți și învățători români ca să-i târască la îngenunchiare înaintea lui Șandor, ministru alături de Tisa, căpetenia sugrumătorilor noștri. Nu ne mirăm, când un nenorocit de țaran, lipsit de cultură națională și cu capul plin de rachiou se rostogolește în mocirla veneticilor. Ne mirăm însă și ne scârbim când slujitori ai bisericii și ai școalei românești face așa ceva.

Să le fie rușine! Spurcatul Jidan Farkas Pal, ales de Sașii și Jidano-Maghiarii din cercul Orăștiei deputat, și-a găsit acum și câțiva Români și încă preoți! cari să alerge la gulașul lui. „Românul” din Arad spune după o foaie jidană, că în unele comune l-au însoțit oláh popák Bászarábá, Tilicsá și Váidáán. Să le fie rușine!

O propunere pentru deslegarea chestiunii de naționalități dela noi face dl Adam Müller de Guttenbrun, cunoscut scriitor șvab din Banat, acum în Viena. El — ca și toți oamenii cinstiți — crede, că numai o lege electorală, care să dea votul universal, egal, secret și după comune, poate să împace veșnicile neînțelegeri dintre națiunile Ardealului și Ungariei. Cu aceasta însă nu e destul. Ca să nu se poată face mișeli nici cu împărțirea cercurilor electorale, cum le pregătește guvernul de acum, dl Müller propune introducerea cadastrului electoral, având să-și aleagă alegătorii fiecărei națiuni, fără să se amestece cu cei de alt neam, deputații săi. Și anume tot câte un milion de suflete să aibă câte 23 de deputați. Atunci Maghiarii ar avea 196, Românii 70, Germanii și Slovaci 50, Sârbii 20 de deputați.

Pentru o astfel de lege electorală și pentru cadastru național luptăm noi Românii de mult. Dar nu numai conducătorii Jidano-Maghiarilor se împotrivesc, căci nu ar mai putea duce viața de paraziți, cari ne sug sângele, ci nici celelalte națiuni din Ungaria nu înțeleg încă destul, că împotriva barbariei dela noi trebuie luptat cu mult mai multă aprindere și unire.

Lucru trist din Abrud. Abrudul, care ca și Câmpenii a fost cetatea ocrotitoare a armatelor lui Iancu, Balint, Axente, Buteanu și alți mari luptători ai neamului românesc în anul 1848/49, — a ajuns să săvârșească o faptă, care ne umple sufletul de amărăciune. În cinstea dlui Zaharie Pușcariu, jude regesc, care eșuă la penzie, s'a dat un banchet, la care au luat parte fruntași români și de-ai veneticilor. S'au ținut mai multe vorbiri, dar nici un Român n'a vorbit românește, ci tot numai în limbă străină. Aceasta e o batjocură ne mai pomenită, căci prin aceasta s'au înjosit la rangul de Țigani, cari se rușinează să vorbească țigănește între Români. De dragul veneticilor icuiți printre neamul nostru nu e ertat nici un Român să-și batjocorească limba, dimpotrivă, fiecare suntem datori să facem pe venetici să simtă, că pe pământul nostru românesc e o singură limbă îndreptățită: *limba românească*. Apoi să ne mai mirăm de nenorociții Români de prin Sătmar, Ung și Ugocea, că vorbesc așa de greu românește sau au uitat cu totul, când în Munții lui Avram Iancu se găsesc slăbănogi, cari și-au uitat limba lor chiar și când sărbătoresc pe un Român!

Rușine!

Apel către advocații români. In curând se va începe în Sătmar pertractarea în contra celor 31 de Români (un preot, bărbați, opt feciori și o femeie), cari s'au împotrivit încercării mișelești de-a le răpi biserica și limba pe sama episcopiei păgâne de Haidudorog. *Gazeta „Românul”* dela Arad face un apel către advocații români, să ia parte ca apărători ai martirilor noștri, pentru că trebuie să răsune în tribunalul din Sătmar cât mai multe glasuri de protestare și lumea trebuie să afle toate amănuntele crimei săvârșite împotriva națiunii române.

Cum se poate prietenie între România și Austro-Ungaria. Generalul român Stoica din București publică o scrisoare în gazeta germană „Cernovițer Allgemeine Zeitung” din Cernăuți (Bucovina), arătând, că veșnicile încercări de maghiarizare din Ungaria și asupra Românilor de-aici face cu neputință o prietenie între Austria și România. Cei din Viena trebuie să ia apărarea Românilor din Ungaria, altminteri nu va fi bine.

Cine e de vină, că România pare a se lăpăda de Austro-Ungaria? La întrebarea aceasta răspunde gazeta germană *Post* din Berlin următoarele:

„Cum se face, că statul balcanic”) cel mai chibzuit, al cărui domnitor de origine germană a avut întotdeauna legăturile cele mai strânse cu Hohenzollernii (familia împărătească din Germania, din care se trage și Regele Carol) pare a se lăpăda de vechea prietenie? *Vina este a Ungariei*. În adevăr, în Ungaria sunt trei milioane și jumătate de Români asupriți de Unguri. Monarhia habsburgică (a noastră) temându-se de influența, pe care ar avea asupra acestor Români o Românie învingătoare, n'a vrut s'o susțină pe aceasta. Drept urmare, România vrea să se desfacă de Tripla-Alianță.

„Dacă nu va fi împiedecată, Germania și Austria vor pierde într'un an doi factori de căpetenie în politica lor europeană: Turcia și România”.

„Post”, care e gazeta cercurilor militare din Germania, e foarte lămurită. Dar așa le trebuie celor din Viena, cari nu fac politică pentru binele monarhiei, ci fac politică jidano-maghiară. Berchtold, ministrul de externe, e de altminteri *mag-nat ungar*.

Frica! In fața întâmplărilor, prin cari trece Orientul Europei, unde focul aprins se stinge așa de greu, guvernul din Pesta a început să dea înapoi față de Croați, *pe cari nu i-a putut miuă în nici un chip*, căci Croații n'au încetat un moment cu cea mai aprigă luptă împotriva barbarelor încercări de apăsare ale guvernelor din Pesta. Acum guvernul lui Tisa se arată aplecat să recunoască Croaților următoarele drepturi: La căile ferate din Croația să recunoaște dreptul limbii croate; în Croația legea despre maghiarizarea numelor de comune să nu aibă nici o valoare; examenul de stat în limba croată; limba croată să fie respectată pretutindeni; să fie alungat ticălosul renegat Cuvai, comisarul guvernului din Pesta și alte câteva drepturi pe terenul financiar.

In curând *trebuie* să vină și rândul împlinirii drepturilor noastre!

*) România nu e stat balcanic, ci *carpatic*, căci Carpații sunt inima neamului românesc. Dar avem Români și în Peninzula-Balcanică.

O pildă bună. La școala comunală din Fenieș (comitatul Caraș-Severin) se încuibase ca dascăliță una din neamul lui Tuhutum. Văzând preotul și oamenii de-acolo, câtă otrăvă varsă în sufletele copiilor români, au început o lucrare împotriva ei. Lucrarea a izbutit, căci oamenii au început să nu-și mai trimită copiii la ea la școală. Iar când venetica, nemulțumită cu locuința dela școală, a cerut să i se dea bani să-și caute ea o locuință mai „domnească” adevărat, că i s’au dat, dar în întreg satul nu s’a găsit Român, care să-i dea locuință, ori cu câți bani l-a îmbiat.

Bravo Români! Sunt o mulțime de mijloace, cu ajutorul cărora un sat de Români adevărați pot să scape de buruenile otrăvitoare venetice.

Școala românească din Lighet scăpată. Comitetul și sinodul bisericeii din Lighet (comitatul Timișului) a hotărât cu mare însuflețire să contribuie cu orice sume s’ar cere, pentru școala noastră națională de-acolo să nu cadă în ghiarale hienelor maghiarizatoare. Vrednicul fruntaș român de-acolo dl Nicolae Secoșianu a spus cu glas înalt, că izvorul luminării noastre naționale trebuie susținut cu orice preț. Banca *Lighezana* de-acolo încă a votat un ajutor de o sută coroane.

Întău autoritățile noastre bisericești! Legile școlare ale lui Aponi nu sunt numai barbare, căci urmăresc nimicirea culturii noastre naționale, ci sunt totodată și fariseești, mai ales când vrea să le folosească cineva împotriva legilor și regulamentelor stabilite de bisericile noastre, la cari trebuie să ținem înainte de toate. Din când în când am avut prilejul trist să înfierăm câte un slujbaș al bisericeii (și școalei) noastre naționale, care încercă să lovească în ea cu ajutorul dușmanului. Unul o făceau fiindcă erau cu totul ticăloșiți, altul din nepricepere, altul de — mânia, că nu-și găsiă iute dreptul.

Un caz de acesta s’a întâmplat nu de mult cu un învățător, care fusese în Boița (comit. Sibului). El avea să primească și o remunerațiune pentru școala economică de repetiție. Comitetul parohial nu i-a plătit-o însă, ceea ce a fost rău. În loc însă, ca învățătorul să se adreseze consistorului, singura autoritate în drept să judece în trebile bisericești și ale școalelor noastre naționale, el s’a adresat comisiunii

administrative a comitatului. Aceasta în nepriceperea ei a condamnat parohia la plata remunerațiunii. Parohia a făcut recurs la ministru, arătând cu legea în mână, că nu comisiunea comitatenză, ci Consistorul are să hotărască. Și ministrul a trebuit să-i dea dreptate parohiei, așa că acum Consistorul are să hotărască.

Din întâmplarea aceasta tragem două învățături: nici un Român să nu se adreseze străinului, când are o nemulțumire privitoare la trebile noastre bisericești-scolare, dar și autoritățile noastre bisericești să-și împlinescă datoriile față de învățători.

Al doilea războiu din Balcani.

Bulgaria și-a făcut de cap. Amețită de biruințele ușoare asupra unui dușman nepregătit, nepriceput să se folosească de armele cele noi, sfâșiat de revoluțiuni interne (dinlăuntrul țării ei) și cu trupe compuse în parte din trădători (soldați bulgari și greci din armata turcească), neluând în samă, că biruințele acestea le-a câștigat în parte cu ajutorul Sârbilor, cari le-au trimis la Adrianopol o armată întreagă (compusă în parte din Români din Serbia, cari au intrat cei dintâi în Adrianopol) și tunuri pentru bombardarea orașului, — s’a apucat să se războiască cu aliații ei.

Armata bulgară s’a repezit ca niște lupi asupra Sârbilor și Grecilor, fără să le declare războiu, după cum e obiceiul între popoarele civilizate.

Știrile, cari au venit și vin de pe noul câmp de războiu, arată, că la început Bulgarii au respins pe Sârbi și pe Greci. Pe Sârbi i-au respins mai ales prin înșelăciune, căci regimentele bulgare se prefăceau, că vreau pace, aveau steaguri albe și-și puneau chipurile pe vârful baionetelor. Iar când s’au apropiat de Sârbi, au început lupta. Se ’nțelege, că ciocnirile erau foarte sângeroase, cu mii de morți și de răniți.

După cum spun însă și izvoare străine, Bulgarii au fost bătuti rău, perzând la urmă mii de soldați prin moarte, iar zeci de batalioane căzând prinse în mâinile Sârbilor. Îndosebi lupta dela Coceana a fost o năpastă pentru Bulgari, căci 32 de batalioane mai mulți generali și 120 de tunuri au căzut în mâinile Sârbilor. Numărul răniților e așa de mare, încât toate trenurile transportă numai răniți.

În ajutorul Sârbilor au venit și Muntenegrii, iar mobilizarea României i-a umplut de o bucurie nespusă.

Trupele grecești, respinse la început și ele de atacul neprevăzut al Bulgarilor, au înaintat învingătoare, bătând pe Bulgari la Ghevgheli (aici sunt și mulți Români) și la Nigrița. Telegrama din Atena anunță, că în lupta cu Bulgarii, armata grecească a nimicit o întreagă diviziune bulgară.

Sârbii au câștigat o mare învingere asupra Bulgarilor în apropierea râului Itovsca, unde au făcut prizonieri două regimente bulgare și au luat și 16 tunuri. Armata sârbă a intrat în Bulgaria, ceea ce recunosc și gazetele bulgarești din Sofia.

Turcia încă a făcut pregătiri serioase decând a aflat despre mobilizarea armatei române.

Un diplomat din Berlin spune, că războiul acesta va fi cel din urmă din Balcani. Cauza e, că Bulgarii încăpăținați au rămas fără nici un prieten și și-au atras ura tuturor vecinilor perzând și sprijinul Marilor-Puteri. De aceea România n’a avut să se teamă de amestecul nimărui când a mobilizat. Dacă Bulgaria s’ar fi resgândit cel puțin acum, în ciasul al unsprezecelea, putea să scape de o nenorocire cumplită împlinind cererile României. Rezultatul luptelor de până acum au fost toate rele pentru Bulgaria, care se găsește într-o stare desperată.

Cercurile diriguitoare din Berlin sunt învoite cu ministrii de externe din Viena și Londra, că nici una dintre Puteri nu are dreptul să se amestece în războiul cel nou. — Din Berlin (capitala Germaniei) li s’a spus Bulgarilor, că mai au timp să împlinească cu buna cererile drepte ale României. Bulgaria n’a vrut însă să înțeleagă, și acum are să o pățească.

De altminteri pretutindeni se crede, că războiul va mai ține timp scurt, mai ales, că armata română va hotărî asupra sortilor lui în aceste zile.

Mobilizarea armatei române a spart și *comisiunea financiară din Paris*, care avea să se înțeleagă asupra împărțirii datoriei de stat a Turciei între foștii aliați. Membri comisiunii au hotărât să nu mai țină ședințe până se va vedea, ce se alege cu războiul cel nou.

Cu paloșul.

81

Evenimente vitejască din vremea descălecatului Moldovei de Radu Rosetti.

(Urmare)

— Să trăiești, Măria Ta, zise oșteanul sărind de pe cal și închinându-se ostășește. Sunt trimis de Măria Sa Vodă cu poroncă să gonesc zi și noapte până ce te voi găsi pentruca să-ți înmănez această carte a Mării Sale, și luând din sân o scrisoare pecetluită o dădu lui Balc.

Acesta rupse pecetea și luă cunoștință de cuprins în grabă: o vie nemulțămire se arată pe fața lui.

Sas vesteă pe Balc că fusese încunostiințat de cătră locțiitorul Voevodului Ardealului că trimite pe un credincios al său la Cetatea Neamțului spre a împărtăși Voevodului Moldovei știri de cea mai mare

greutate pentru el. Ungurul îi scriă să se ducă de sârg la Cetate spre a se întâlni cu acel credincios sau, dacă nu putea merge însuși, să trimită pe Balc. Sas se temeă ca ca trimiterea acelui credincios să nu fi fost din poronca Craiului, în urma vre-unei jalbe dată de unul din acei nenorociți, jertfe a lăcomii și a nedreptăților lui. Neputând, din pricina sănătății zdruncinate, să se puie pe drum, poroncă lui Balc ca, fără a pierde un cias, să pornească la Cetatea Neamțului spre a întâmpina acolo pe trimisul unguresc înainte ca el să se fi putut întâlni cu vre-un dușman de ai lor. Ii mai zicea că îndată ce va fi aflat dela el pricina adevărată a trimiterii lui, să i-o împărtășească de sârg la Suceava.

Balc era un bărbat prea ager și prea priceput pentruca să fi stat cătuși de puțin la îndoială dacă trebuie să plece sau nu.

Știa cât de mare era ura țării asupra lui, știa că datoreau toată puterea ocrotirii Ungurilor și mai ales Voevozelor Ardealului, ocrotire cumpărată cu bani storși din

țară. Știa că jalbele date de țară altă dată dăduse Ungurilor prilej să amenințe pe Sas cu scoaterea din scaun, spre a se lăsa pe urmă ademeniți prin daruri scumpe să-l menție în scaun.

Dar această plecare îl supără, căci își propusese să rămâie cel puțin o zi în Bacău spre a pedepsi în chip strașnic pe acel care avusese cutezanța să-l lovească. Ii era lucru ușor să puie să-l omoare, acuma pe loc, dar sufletul lui trufaș și crud găseă că moartea era o pedeapsă prea ușoară pentru acel mojić îndrăzneț: voia ca ea să vie numai în urma unor chinuri strașnice, pentru ca să arăte astfel poporului la ce soartă s’ar expune acei care ar îndrăzni să urmeze pilda acelui cutezător, iar frumsețea Ilenei îl făcea nerăbdător să se găsească singur cu ea pentru ca să-și mulțumească cât mai curând pofta asupra ei. După o scurtă tăcere zise lui Mândrilă:

— Indată ce te vei fi odihnit, du-te înapoi și spune lui Vodă că eu plec numai decât și în astă noapte voi fi la Cetate, iar

O nouă fărădelege — cu urmări bune pentru noi.

În tot răul este și un bine. Murdara purtare a episcopului păpistaș din Oradea-mare și ținuta bărbătească a teologilor noștri români din seminarul romano-catolic de-acolo a trezit în sfârșit pe cei chemați din fruntea episcopiei române unite din Oradea și i-a făcut să hotărască clădirea unui seminar românesc și scoaterea teologilor noștri din iadul băltoacei de maghiarizare. Tot așa s'a întâmplat anul acesta la seminarul din Ungvar, unde scârboșii renegați rusniaci, aceste animale, cari și-au pierdut limba mamei lor, au îndrăznit, cu ajutorul directorului seminarial, mai ticălos și decât ei, să-și bată joc de seminaristii noștri, ajunși din nenorocire acolo. Și în cazul acesta teologii români au scăpat de mocirla seminarului maghiarizator.

În Pesta este un seminar romano-catolic, în care din nenorocire învață și 16 teologi români. Ce chinuri vor fi suferit aceștia, numai ei și bunul Dumnezeu știu. Dar e nădejde să scape de ele. Gazeta „Unirea” din Blaj spune, că directorul acelui seminar — pus la cale de sigur de Cernoh, un Slovac renegat, care scuipând în sânul mamei sale și-a luat răsplata diavolului fiind numit, ca o bună unealtă a lui Tisa, mitropolit-primat al Ungariei — a înștiințat pe episcopii români uniți, că numai acei teologi români vor mai fi primiți în seminarul din Pesta, cari vor iscăli declarațiunea următoare:

1. Se îndatorează a nu mai vorbi altă limbă decât cea maghiară. O limbă „străină” (— zice nemernicul, ca și cum nu limba maghiară e o limbă străină pentru Europa întreagă —) va vorbi numai atunci, când toți cei de față vor cunoaște-o.

2. Se îndatorează a se înscrie la societatea de maghiarizare a seminarului, numită *Moghior iscola*.

3. Se îndatorează a fi membru la corul seminarial (în care se cântă cântece, cari nu sunt în biserica noastră, apoi cântece pentru Coșut Laios și alte prostii).

4. Nu va ceti alte foi politice, afară de cele încuviințate de director. Foi bisericești și literare poate ceti numai pe celele va slobozi directorul.

de-acolo îi voiu trimite veste despre ce voiu fi auzit și făcut. Meștere Mayer, zise el întorcându-se către șoltuz, mergem la casa Dumitale și, mult peste un cias, Dumneta și cu Berdilă, arătând cu mâna pe namestnicul Bacăului, care îl însoțise, veți îngrijă ca trei zeci și cinci de cai buni să fie pregătiți pentru mine și pentru oștenii ce vor veni cu mine la Cetate.

Mayer și Berdilă închinându-se, îl încredințară, că îi vor aduce cai, care nu vor lăsa nimic de dorit, apoi se puseră cu toții în mișcare și porniră spre casa șoltuzului. Pe drum Mayer și cu namestnicul se sfătuiră și trimiseră la toate locurile pe unde știau că se găsesc cai buni.

După ce Balc descălecă, el zise lui Mayer:

— Avem doi prinși cu noi.. Unul este un hoțoman care o îndrăznit să mă lovească. Aveam de gând să-l cercetez și să-l judec eu însumi, dar poronca neașteptată ce mi-o trimise-o Vodă să plec la Cetate mă împiedică să-ți-l încredințez Dumitale și lui

5. Celce va călca poruncile de sus, se învoeste să fie alungat din seminar.

O mișelie mai mare ca încercarea aceasta de-a face din teologii noștri niște ticăloși, cărora să le fie frică de-a-și vorbi limba mamei și de-a ceti foile noastre naționale nici că se poate. Credem însă tare, că aceasta batjocorire și a episcopilor noștri va avea drept urmare încetarea cu totul a obiceiului stricacios de-a mai da tinerii noștri să învețe teologia în seminariile păpistașe. Acolo nu e școală, ci temniță condusă de haiduci. Faceți odată seminarul din Oradea, căci bani sunt destui acolo! Iar pe tinerii vrednici să meargă în străinătate trimiteti-i la Roma sau la Viena sau chiar în Germania.

Dela despărțămintele „Asociațiunii”.

Despărțământul Brașov și-a ținut adunarea în comuna Arpatac. Românii din aceasta comună locuită și de Săcui nu prea au avere, chiar nici școală românească nu au. Dar în schimb i-a dăruit Dumnezeu cu un păstor vrednic, părintele Aurel Nistor, care sămănând sămânță bună și având pământ primitor, își vede cu bucurie roadele muncii sale. În Arpatac sunt optzeci de membri ajutători la Asociațiune, afară de aceea fiecare om de mai de dai-Doamne are abonată o gazetă națională.

Intr-o astfel de comună și eră de așteptat, ca adunarea să decurgă în mod strălucit. Din Brașov au venit mulți intelectuali, între cari și mulți tineri, apoi mai multe doamne membre ale Reuniunii femeilor române. După terminarea sfintei liturghii, părintele Nistor a bineventat pe oaspeți și pe popor, apoi directorul despărțământului, dl prof. Nicolae Bogdan a arătat scopurile urmărite de Asociațiune mai ales pe terenul economic. A biciuit apoi luxul, care amenință să cuprindă tot mai mult poporul nostru, care pe alocuria a început să-și lapede portul strămoșesc. Corul *Acordul* din Brașov a cântat apoi cu multă însuflețire *Trei colori* și *Pe-al nostru steag*.

Dl Dr. Aurel Dobrescu ține o conferință plină de învățături bune despre creșterea copiilor în cei dintâi ani ai vieții, iar părintele Nistor vorbește amănunțit

despre pregătirea unei gropi de gunoiu. Adunarea hotărăște să premieze cu 50 de coroane pe economul Constantin Cioflec, dupăce acesta își va isprăvi groapa începută.

Dupăce s'a făcut darea de samă asupra rapoartelor prezentate de comitet, s'a ales comitetul cel nou și la urmă s'a hotărât, ca să se intervină la Comitetul central din Sibiu pentru o alegere cât mai potrivită a materialului, pe care trebuie să-l cuprindă cărțile din *Biblioteca populară* a Asociațiunii.

Terminându-se adunarea, publicul a trecut în *Casa națională* a poporului român din Arpatac, unde s'a aranjat o frumoasă expoziție de copii. Dnii Dri Nistor și Dobrescu au examinat copiii, pe cari i-au găsit sănătoși și curați. La urmă s'au premiat zece copii cu câte trei coroane, nouă cu câte două coroane și nouă cu câte o coroană.

A urmat o masă frumoasă, la care au luat parte oaspeți și poporeni. Veselia a fost mărită de cântecele frumoase corale ale *Acordului* din Brașov.

Iată cum înaintează o comună cu conducători vrednici!

Glasul unui părinte.

Între năcăjiții, cari își câștigă cu amar pâinea pe plaiurile străine ale Americii, e și fratele nostru Nicolae Prostean din Micăsasa, acum în Indiana. Dânsul a pus pe un prietin să ne scrie următoarele: „Vă rog a fi atât de buni a-i trimite băiatului meu Foaia Poporului. Mi-a părut bine, când am văzut-o la prietinel meu Stoia în America și când l-am auzit cetind mi-a venit a plânge, pentru că eu nu știu ceti. Și așa m'am cugetat, ca să vă rog pe d-voastră să trimiteți băiatului meu Foaia Poporului să se deprindă cu cetitul și să nu rămână așa întunecat ca mine. Vă trimis un dolar”.

Iată o pildă bună de cumințenie la un om, care nu știe carte, prin urmare cunoaște mai bine răul lipsei de carte. Ce să zicem însă de ceice știu ceti și totuși vreau să rămână proști, căci nu-și abonează nici o foaie națională sau să-și cumpere vr'o carte?

șoltuzului și pusă pe un pat de scânduri acoperit cu o rogojină, iar el se așeză pe pragul ușii.

Deși sosirea lui Balc fusese cu totul neașteptată, șoltuzul fiind om cuprins și soția lui o gospodină de frunte, îndată ce Voevodul isprăvi să se spele și după ce colbul de pe armele și hainele lui fu curățit, i se dădu un prânz bogat și gustos la care făcui cinste cu pofta omului, care a stat călare din zori de ziuă.

După ce-și potoli foamea și setea, Mayer care era de față și îndeplinea însuși slujba de stolnic, îi zise:

— Am auzit că oștenii ce au să însoțască pe Măria Ta au mâncat și ei, iar caii sunt la poartă.

— Îți mulțămesc, meștere Mayer, răspunse Balc, dar înainte de a pleca, am să vorbesc două cuvinte în taină cu Dumneta și cu Berdilă. Te rog trimite să-l cheme.

Șoltuzul trimise după namestnic, care sosi numai decât, căci casa îi era în apropiere.

Berdilă. Vi-l dau în primire, ca să-l puneți bine: înainte de plecare voiu mai vorbi despre dânsul. Celalalt este o fată care era cu el, și asupra căreia am prepusuri vrajnice; n'o pot lăsa cu ochii, trebuie s'o iau cu mine. Îngrijește, să fie adusă într-o odaie din casă și să i-se deie ceva de mâncare, ținând-o însă sub paza cea mai aspră în tot timpul popasului nostru aice, și zicând aceste cuvinte Balc intra în casă.

Mayer chemă pe unul din pargari și îi dădu pe seamă pe Mihai care rămăsese legat pe cal, poroncindu-i să ieie patru oameni aleși din straja orașănească și să ducă pe prins, cu cal cu tot, la temnița orașului unde să-l deslege de pe cal, să-i puie fiară la mâni și la picioare și să-l încredințeze pazitorului temniței spre a-l scobori în fundul ei, având totodată grija să îndoească numărul străjerilor. Dupăce pargarul se depărta cu Mihai, Talpan puse să desfacă legăturile care legau pe Ileana de dânsul și de șea, apoi ea fu luată în brațe de un oștean, dusă într-o odăiță din curtea

Din zilele mobilizării.

A doua scrisoare dela corespondentul nostru din București.

Sâmbătă noaptea (22 Iunie v.) au pornit și pernesc mereu trenurile cu mii și mii de rezerviști spre câmpul de luptă. Când au sunat Vineri trâmbițele pe stradele Bucureștilor și ale celorlalte orașe și sate din întreaga țară, când mii de clopote din turnurile bisericilor chemau cu glasul lor de aramă pe toți la datoria armelor, țărani își aruncau secerile și coasele din mână, meseriașii uneltele, slujbașii penele, negustorii își lăsau marfa, soțul nu se mai gândia la nevastă, tata nu mai vedeă copiii: toți erau stăpâniți de un singur gând: războiul, luptă de nimicire împotriva barbarului, care a crezut, că-și poate bate joc nepedepsit de scumpa Românie. Și n'au venit numai contingentele chemate, ci și oameni cărunți, între ei mulți veterani din războiul dela 1877/78, cu piepturile pline de medalii. Toți vreau să plece în războiul.

La gară, la plecarea trenurilor, s'au petrecut de asemenea lucruri, cari ne umplu sufletul de mândrie.

Veniau oameni, cari au primit ordin sau cari credeau, că trebuie să plece cu un anumit tren. La gară se întâmplă să li se spună, că nu acesta e trenul lor, ci altul, care pleacă mai târziu sau a doua zi. Nu e chip să-i convingă cineva însă; vin maiori și coloneli, cari le spun, că nu trebuie să plece acum, ci mâine. Oamenii însă știu una: că trebuie să plece și că ard de dorința de-a ajunge cât mai curând.

La gări erau zeci de mii de oameni, cari se grăbiau să plece. Trenurile se umpleau numai decât. E o priveliște nemai văzută. Acoperișele vagoanelor, scările, mașina chiar e ticsită de oameni, cari cântă și strigă ura! la război! Nu mai e deosebire de clase. În clasa întâiu sed pe scaunele moi ca mătasa țărani lângă un colonel, în clasa a treia vezi funcționari superiori dela ministeriile din București alături cu Olteni, cari cu o zi înainte vindeau legume pe stradele Bucureștilor. E o frație mare, dulce între toți fiii aceleiași națiuni.

Țărani din Moldova își sărutau, înainte de plecare, boii și luau cu ei un pumn

din pământul Moldovei, care să le amintească mereu de patria română.

Ardeleni, Macedoneni, Bucovineni așezați în România, toți aleargă cu sutele, cu miile să fie primiți ca voluntari.

Numai în București s'au înscris trei sute de elevi din clasele a șaptea și a opta gimnazială ca voluntari cerând cu îndârjire să fie trimiși numai decât pe câmpul de luptă.

Vai și de o țară și mai mare, care ar încerca să se împotrivească acum neamului nostru!

Până acum s'au mobilizat peste șase sute de mii de oameni. Alte sute de mii vor urma, de va fi trebuință. E scolarea unei națiuni întregi! Și Dumnezeu e cu noi, căci e mare și drept!

România în arme!

A treia scrisoare dela corespondentul nostru din București.

Ceeace s'a întâmplat în România săptămâna trecută n'a mai fost mobilizare, ci ridicarea unui neam întreg începând dela copii până la moșnegi. A fost un avânt cum n'a fost nici în anul 1877, când a fost vorba ca fiii noștri să-și câștige neatrănarea.

Nu s'au ținut vorbiri înflăcărâte, nu s'a agitat prin foi; a fost destul ordinul Regelui: **mobilarea** și toți au alergat să-și facă datoria către țară față de obraznicul de peste Dunăre, pe care România l-a liberat prin sângele fiilor ei, căruia România i-a dat până acum puțină să-și câștige o bucată de pâine mai bună pe pământul românesc, care hrăniă în fiecare an sute de mii de Bulgari veniți acolo lihniti de foame. Și nerecunoscători, acești lihniti de foame au cutezat să-și bată joc de binefăcătoarea lor, de România hrănitorea și ocrotitoarea tuturor lipsiților și hămeșiților!

Dar și lecția, le le-o va da va fi așa de strașnică, încât să învețe și alții ce va să zică a-și bate joc de națiunea română. Iar când zicem națiunea română, înțelegem pe tot Românul începând de pe malurile Tisei până dincolo de Nistru în Rusia, pe tot Românul din munți și dela șes, pe tot Românul de pe plaiurile, cari împodobesc Dacia cea veche a lui Traian și Dacia de dincolo de Dunăre a lui Aurelian.

Dovadă despre aceasta e și faptul, că pe lângă cei vre-o 10 până la 15 mii de **Români ardeleni** sau din părinți ardeleni, deveniți cetățeni români și acum înrolați în armata română, s'au prezentat zilnic sute, cerând să fie primiți ca **voluntari**. Românii macedoneni s'au înscris cei mai mulți în batalioane de vânători, cari să între mai întâiu în luptă.

În multe orașe s'au prezentat sute de copii dela doisprezece ani în sus, cerând să li se dea și lor ceva de lucru „în războiul”. Iar când li s'a spus, că să mai crească, atunci vor fi chemați la o luptă și mai mare, s'au mai mângăiat, pentru că au fost respinși. **Elevii dela școalele secundare** (licee, gimnazii, seminare ș. a.), cari n'au ajuns încă etatea de 18 ani sunt foarte mândriți, că nu-i primește ca voluntari ca pe conșcolarii lor mai fericiți, cari au împlinit 18 ani.

Rezerviștii, cari nu ajunseră încă să plece, erau priviți cu cea mai mare dragoste. Un rezervist se grăbiă în București spre gară. El e văzut de-o doamnă, care trece într-o trăsură. Doamna se dă iute jos din trăsură și-l roagă pe rezervist să se urce el.

Trenurile, în cari au plecat rezerviștii din București și de prin toate orașele României, le-au împodobit soldații cu flori. Flori aveau și pe șepcile lor, flori erau legate de țevile puștilor. Mergeau ca la nuntă, la nunta unde cântă de joc puștile și tunurile...

Mai mulți **ministri de-ai statelor străine** aflători în București au trimis guvernelor lor rapoarte lungi, în cari au descris graba și înflăcărarea, cu care au răspuns rezerviștii români la ordinul de mobilizare. Totodată și-au exprimat admirația lor pentru ținuta minunată a trupelor române.

Armata română e echipată în mod strălucit cu haine și munițiuni. De-ale mănăcării, conserve și pesmeți, sunt din greu, cascele statului sunt pline cu bani, sute de milioane, pentru trebuințele armatei.

Dar nu numai la ceice au plecat se gândește lumea din România. Săptămâna

Balc poronci ca să se închidă ușile, apoi zise către Mayer și către Berdilă, după ce le făcū semn să șadă:

— Mojicul care vi l'am dat pe samă, o cutezat să mă lovească cu pumnul. Știți că dușmanii noștri se mișcă și că niște necunoscuți caută să stârnească în norod nemulțămiri și simțiri nebune împotriva Domnii. Sub îndemnul acestor ațătări, mojici-meia a început a pierde supunerea datorită poroncilor ce pornesc dela scaunul domnesc și dela nomestniciei lui. Din toate părțile ne sosesc știri care ne arată că nu numai se țin cuvântări dușmănoase împotriva lui Sas, dar chiar că oamenii puși de dânsul ca să ocârmuiască țara sunt adesea nescotiți și chiar batjocoriți de prostime. Cunoașteți faptele îndrăznețe săvârșite de Păunașul Codrilor. Acest lotru, de mai bine de doi ani nu numai o izbutit să prade nepedepsit țara întreagă, bătându-și joc de Domnie, dar o cutezat să se măsoare de două ori cu slujitorii domnești, duși de feciori domnești, să puie mâna pe bani crăiești și aceste fapte cumplite au rămas pâ-

nă azi nepedepsite. Când prostimea o văzut neputința noastră față de un lotru, s'o încuibat într'insa credința că ajunge să fii îndrăzneț pentru a te pune mai presus de orice poroncă a ocârmuirii. Obrăznicia ei crește din zi în zi, dacă va rămânea încă multă vreme nepedepsit s'ar putea ca în curând să vedem o răscoală a întregii mojicimi, căreia s'ar alătură toți knejii nemulțămiiți pentru că Vodă o smerit semeția lor. Știți ca și mine că necunoscuții care lucrează prin norod se dau de prieteni ai neamului românesc și că ei zic că Vodă este un Domnitor vândut Ungurilor și asupritor al Românilor. Ținta lor este de a scăpa de Sas, slugă credincioasă a sfintei coroane ungurești și ocrotitor adevărat al străinilor așezați în țară. La întâmplare de răscoală, adaoase el, uitându-se țință în ochii lui Mayer, urgia poporului se va îndreptă cu bună samă mai întâiu asupra negustorimii străine a cărei averi însemnate, adunate prin o muncă stăruitoare, a stârnit de mult lăcomia lor. Primejdia ce amenință Domnia este tot atât de vajnică pentru ne-

gustorii Sași și Unguri; se cade deci ca credința către scaunul domnesc, dovedită în atâtea împrejurări, să nu slăbească. Prostimea nu se poate astâmpără și cuminti prin blândețe și îngăduire, ea se pleacă numai înaintea asprimei și a groazei. Faptele ei îndrăznețe au rămas în vremile din urmă totdeauna nepedepsite sporindu-i astfel semeția. Astăzi avem un prilej să pedepsim pe unul din acești îndrăzneți și să-i dăm o pedeapsă care, vârând spaima în sufletul semenilor săi, să gonească dintr'înșii dorința de ai urma pilda. Mojicul care m'o lovit trebuie să piară în chinurile cele mai cumplite, în fața unui norod numeros, adunat din toate împrejurimile. Imi era în gând să mă opresc astăzi și mâine aice și să fiu însumi față la cercetarea, judecata și pedepsirea lui. Poronca lui Vodă mă silește să plec fără întârziere, dar pe vinovat vi-l las și voi veți îngriji ca nu cumva, prin neștiința mea, caznele ce va trebui să le îndure, să fie cătuși de puțin micșorate.

(Va urma.)

trecută s'au început colecte mari de bani în întreaga România pentru a veni în ajutorul familiilor rezerviștilor rămase acasă fără hrănitul lor. În două zile s'au strâns peste cincisute de mii de franci, în curând vor fi milioane. Țăranii și femeile și copiii rămași acasă s'au apucat să secere și holdele celor plecați. În curând vor fi chemate camerele, ca să voteze o lege, prin care să se hotărască ajutorul, ce trebuie dat familiilor rezerviștilor săraci.

Chiar și străinii se întrec să-și dovedească dragostea lor față de țara, unde și agonisesc cele de lipsă pentru viață. *Comunitatea germană din București* a înștiințat pe ministrul de războiu, că primește în internatul școalelor ei din București două sute de copii de-ai rezerviștilor pentru a le da îngrijire și hrană cât timp va ține războiul.

Față de pregătirile acestea nici vorbă nu mai poate fi ca România să mai vrea să stea de vorbă cu Bulgarii, guvernul căroră a oprit cu strășnicie toate gazetele bulgărești să pomenească ceva despre mobilizarea României, ca să nu bage groază în populațiunea Bulgariei.

La București a sosit o *misiune sanitară din India* îndepărtată (Asia). Ea venise în ajutorul Turciei, acum și-a îmbiat ajutorul ei pentru răniții români. Se așteaptă în curând și sosirea mai multor misiuni sanitare rusești.

Întreaga **presa mare** (gazetele) din lume, italiană, germană, rusă, engleză dă dreptate României și blamează ținuta nu numai obraznică, dar chiar nebună a Bulgariei față de România.

Bulgarii la urmă au încercat tot felul de mijloace, ca să facă România să nu le declare războiu. Ei au trimis din Sofia știrea, că însuși împăratul Germaniei ar încerca să-i împace pe Români cu Bulgari. Dar știrea a fost în curând desmințită de o mare gazetă germană.

Prim-ministrul sârb Pasici, ca și cel grec **Veniselos** au telegrafiat unei gazete din București, arătându-și marea mulțumire, că România s'a hotărât să învețe Bulgaria minte, căci România e singura țară, care poate să potolească turburările din Peninula-Balcanică și să facă rândueală acolo asigurând astfel progresul națiunilor balcanice. Statele balcanice și în primul rând Serbia sunt veseli și recunoscătoare, că România a luat asupra sa rolul acesta, de pe urma căruia statele balcanice vor trage numai foloase.

Turcia încă începe să se miște și gazetele turcești cer tare o alianță cu România.

Italia, Franța și Anglia au declarat, că nu se vor amesteca în noul războiu balcanic. Rusia spune, că nu vrea să se amestece, dar a început să mobilizeze.

Numai **Berchtold**, ministrul de externe al Austro-Ungariei a declarat, că politica monarhiei se va orienta după cele ce se vor întâmpla pe câmpul de luptă, căci nu vrea, ca Bulgaria să fie zdrobită.

Peste tot hotărârea României de-a mobiliza și a porni împotriva Bulgariei a produs cea mai mare **surprindere la Viena și la Pesta**. La început și zările cele mari din Viena erau contra României spunând,

că ea s'a rupt de alianța cu Austro-Ungaria și a trecut de partea Rusiei. În curând însă s'au convins, că vina a fost tot a Austro-Ungariei, care s'a dat pe partea Bulgariei. În înțelesul acesta scriu toate gazetele mari din Viena, cari blamează politica nesăbuită a lui Berchtold. Acesta se vede, că a ascultat de dușmanii neamului românesc din Pesta.

Gazetele jidano-maghiare înjură în modul cel mai murdar neamul românesc, ba iscodesc știri mincinoase, că printre Români din Ardeal au izbucnit revoluțiuni, numai ca să poată slobozi jandarmii peste noi. Iar gazeta „Moghiororsag” din Pesta scrie: „Pentru noi Maghiarii faptul îndepărtării României de Austro-Ungaria e din samă afară însemnat, pentru că toată lumea știe, că România are scopuri ascunse asupra unor ținuturi ale Ungariei. Pentru a ne apăra de noul neajuns, pe care politica românească îl aduce Austro-Ungariei, trebuie numai decât să se ridice cetăți la granița românească pentru ca să nu poată trece nimeni Carpații”.

Auziți, oameni buni, Carpații nostri, cari au fost totdeauna românești, apărați numai de piepturi românești? Dar înțetați cu politica barbară față de noi Români, cari ne-am vărsat mai mult decât orice alt popor al monarhiei sângele pentru apărarea ei!

Văzând nebuniile gazetelor jidano-maghiare, **ministerul de externe austro-ungar** le-a dat tuturor următorul comunicat: Orice îngrijorare rostită de gazetele maghiare cu privire la ținuta României este neîntemeiată. Agitația opiniei publice din România este ușor de înțeles. Întâmplările din urmă au dovedit, că se încearcă înfăptuirea unei Bulgarie mare și România are tot interesul să se împotrivescă. Legăturile dintre România și Austro-Ungaria n'au fost nici un moment primejdiate.

Cu tot comunicatul acesta, nebunii tot nu se vor potoli. Și nici nu se pot potoli, căci îi mustră conștiința cea rea încărcată de fărâdelegile săvârșite mereu împotriva noastră de patruzeci de ani încoace.

Trecerea în Bulgaria.

A patra scrisoare dela corespondentul nostru din București.

Ne-ar trebui pagini întregi din foaie, ca să arătăm înflăcărarea și mulțumirea Românilor, că s'a declarat războiul contra slugei bulgare a dușmanilor nostri din Pesta. Aceasta înflăcărare și mulțumire a cuprins întreg neamul românesc din toate țările, unde locuiește. Nu mai vorbim de noi, ceice gemem sub jugul unor guverne ticăloase, dar și **Români din Basarabia** de sub jugul muscălesc sunt cuprinși de un entusiasm de nedescris. De pe malul românesc al Prutului s'au auzit în multe rânduri strigăte de *Să trăiască România* venind din satele românești din Basarabia.

Mereu se înmulțesc **proprietarii mari**, cari se leagă în fața națiunii întregi, că urmașilor celor căzuți în războiu le vor da **pământ fără plată**. Mulți proprietari fac pe cheltueala lor lucrările la câmp pe moșoarele rezerviștilor plecați pe câmpul de luptă. Fabricile și multe alte întreprinderi industriale și comerciale plătesc ajutoare familiilor rezerviștilor plecați la războiu. În întreaga țară s'au înființat **comitete, cari strâng bani** și-i împart familiilor re-

zerviștilor *incă de-acum*, ca să nu ducă nimeni lipsă. Aici trebuie să amintim și de frumoasa faptă a vrednicului nostru Ardelean, dl **Nae Mircea** (din Cața), proprietarul dela „Carul cu bere” din București, care a dat oamenilor lui de serviciu plecați în războiu leafa îndoită și la fiecare încă câte cinci lire englezești (o liră 24 coroane) „pentru ca să aibă inima voioasă la luptă”. Familiile celor plecați vor fi îngrijite tot de frații Mircea.

Sute de **Turcii aflați în România** s'au prezentat în frunte cu hoga (preotul) lor la autoritățile românești cu rugarea să fie primiți voluntari, ca să lupte împotriva Bulgarilor.

Trecerea armatei române în Bulgaria.

Ocuparea orașului Silistra.

Joi (în săptămâna trecută) guvernul român a înștiințat pe cel din Sofia, că după ce Bulgaria n'a luat în samă înștiințarea României, că în caz de războiu între aliați armata română va fi mobilizată, și după ce Bulgaria a început războiul contra Sârbilor și Grecilor într'un mod rușinos, mișelesc, fără să-i înștiințeze, — armata română va trece în Bulgaria.

În noaptea de Joi spre Vineri, **armata română** din Dobrogea a trecut în Bulgaria și a cuprins **Silistra**, care după cincisute de ani a ajuns iară în stăpânirea națiunii române, care o avusese până pe timpul lui *Mircea-cel-Mare*. Garnizoana bulgară a fost făcută prizonieră. În Silistra s'a așezat o garnizoană românească, iar armata a plecat mai departe să cuprindă cvadrilaterul, adică ținutul Bulgariei cuprins între Marea-Neagră până la Varna, Dunăre până la Ruscuc și spre mează până la cetatea Șumla. Toate trupele bulgare îngrozite de înaintarea armatei române au părăsit cvadrilaterul fugind spre Sofia.

Războiul între aliați.

Armata greacă din Macedonia, bătând pe Bulgari de nou, au înaintat tot mai mult după ei. Venind și armata sârbească, armata bulgară comandată de generalul Ivanoff a fost încunjurată de toate părțile, așa că a fost silită să se predea. Generalul acesta a fost un adevărat hîgher, care a pus să omoare mii de bătrâni, femei și copii, după cum dovedește scrisoarea unui preot romano-catolic din Chilchici. Grecii au cuprins și orașul Seres și portul Cavala dela Marea-Egeică.

Bulgarii, cari pătrunseră peste granița sârbească, au fost bătuti de Sârbi și alungați departe de graniță. Pretutindeni în fuga lor, Bulgarii și-au lăsat răniții fără nici un ajutor, iar morții neîngropați, așa că drumurile și câmpurile erau pline de cadavre bulgărești.

Infrângerea aceasta a Bulgarilor, pe cari i-au îndrăgit Hunii din Pesta, e cu atât mai rușinoasă, că ei au avut 330 de mii de soldați bulgari împotriva la 200 mii de Sârbi și 80 de mii de Greci, așa că aceștia sunt împreună cu 50 de mii mai puțini decât Bulgarii. Cea mai bună dovadă, că biruințele Bulgarilor împotriva Turcilor le-au câștigat numai din cauza, că aceștia n'au fost de loc pregătiți.

Guvernul lui Daneff, care nu voia să știe de dorința de pace a Țarului Rusiei, cere acum plin de desnădăjduire pacea. Guvernul rusesc e învoit la aceasta,

dar trebuie să vadă întâiu, dacă vrea Serbia și Grecia. Serbia a dat un comunicat, în care spune, că după ce Bulgaria a început războiul în mod așa de mișelesc, ea nu se poate încrede în cuvintele unor mincinoși cum sunt Bulgarii, de aceea nu poate încetă luptele până ce Bulgarii nu se va ruga singuri și vor da asigurări prin faptă, că împlinesc cererile Serbiei.

Bulgaria s'a adresat și Marilor-Puteri, dar se pare, că acestea nu vor să se amestece deocamdată, ba vreau chiar să oprească și pe Austro-Ungaria de-a se amesteca.

De altminteri — după cum se vestește aici — Rusia își mobilizează o parte a armatei.

Infrângerea Bulgarilor.

Infrângerea totală a Bulgariei ne umple de bucurie pe Românii de pretutindeni, căci bătaia mîncată de Bulgari e totodată o bătaie mîncată de guvernul dușman nouă din Pesta. Căci din Pesta au înebunit pe cei din Viena, ca aceștia să îndemne pe Bulgari la trădare față de aliații lor. Din Pesta s'a lucrat să slăbească Serbia, să întărească Bulgaria, să nu lase să se întărească România, pentru ca guvernele din Pesta să poată continua munca lor criminală de asuprire a naționalităților nemaghiare din Ungaria. Dar nu au izbutit nici față de Serbia, nici față de România, iar pe Bulgaria au adus-o la sapă de lemn.

Cântec ostășesc.

Iată ce cântau rezerviștii români, mergând la locurile lor de chemare:

Sai Române 'n apărare
Dela Pind și din Carpați,
Contra haitelor bulgare
Să dăm mîna frați cu frați!
Nu ții minte, măi Bulgare,
Când la sân te-adăposteam?
De-a păgânilor turbare
Cum cu milă te scăpam?
Martor am pe-a tale-ogoare
Oasele ce-am semănat,
Că odată a mea țară
Țara ta a liberat!

Intrarea armatei române în Bulgaria.

Chipul nostru de azi ne arată pe conducătorii armatei române. La stînga vedem pe Regele Carol, în dreapta sus e moștenitorul de tron al României, principele Ferdinand, care a fost numit generalismul armatei, ce a plecat la luptă. Jos la dreapta (în colț) sunt membrii consiliului (sfatului) de războiu. Dela stînga la dreapta: Inspectorul general al artileriei (tunarii) de câmp, generalul *Coandă*; Regele *Carol I* al României; șeful statului major, generalul *Averescu*; ministrul de războiu și general *Hârjeu*. Aci se văd cum caută și se orientează pe mapa țării și planul de războiu.

Regele Carol.

Principele Ferdinand.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 17 Iulie n.

Cetitorilor spre știre.

În România și țările balcanice se petrec lucruri mari. Nouă, Românii din Transilvania și Ungaria, ne este însă foarte greu a afla cum merg lucrurile în aceste țări. Asta din cauza controlului pe la toate granițele. Din Bulgaria, Serbia, Grecia etc. astăzi sunt libere numai acele știri și telegrame, cari le plac guvernelor din acele țări.

Cu totul altcum am putea avea știri din România, unde zările aduc zilnic rapoarte despre armata română. Dar prea bunii nostri cărmuitori din Pesta s'au îngrijit, ca asta să n'o putem ajunge. Au oprit adecă toate zările din România. „Epoca“, „Neamul Românesc“, „Adevărul“, „Minerva“ etc. sunt toate oprite. Până mai zilele trecute primiam „Înainte“ și „Viitorul“, acum nu ne mai sosesc nici acestea.

Între astfel de împrejurări am rugat pe corespondentul nostru dela București, ca să ne raporteze zilnic asupra întâmplărilor, prin cari trece neamul românesc. Aceste rapoarte le publicăm în foaie în ordinea după cum ne sosesc. — Atragem atențiunea iubitorilor nostri cetitori asupra acestor scrisori, scrise cu atâta dragoste de neam, din partea valorosului nostru corespondent dela București.

Cu numărul 26 al Foi s'a împlinit abonamentul acelora, cari au plătit numai pe prima jumătate a anului. De aceea am pus mandate în foile acelor abonați, iar prin aceste rânduri îi rugăm ca să trimită cât mai curând prețul foii și pe jumătatea a doua, altcum vom fi siliți a opri foaia.

Având în vedere prețul foii, care, — în asemănare cu mărimea ei, — e o nimica toată, ne rugăm de vechii nostri abonați, ca să o plătească și pe mai departe cu toții. Știm că în anul acesta e o mare lipsă de bani peste tot locul. Dar nu trebuie să trecem cu vederea, că cele 2 cor. 20 bani unde îl ajunge pe om acolo îl și lasă, fiindcă aceasta sumă e cât se poate de mică.

Iar pentru că cărțile și foile să se poată face tot mai bune — e de lipsă a-și abona fiecare foaia lui, nu să cetească tot dela altul. Noi știm, că sunt mii și zeci de mii, cari cetesc aceasta foaie, împrumutându-o dela alții. De aceasta încă ne bucurăm, observând că dorul de citit crește văzând cu ochii. Dar cu toate acestea, **fiecare ar trebui să-și țină de datorință și să îndemne pe ceice cetesc bucuroși aceasta foaie, — ca să o și aboneze**, prin ceea ce se contribuie la susținerea foii. Pentru că, dacă toți ar voi să cetească tot dela alții — atunci cum să se susțină și să înainteze foaia? De aceea e de lipsă ca să se înmulțească mereu și **plătitorii**, nu numai cetitorii! Iar noi, la rândul nostru, ne vom strădui a o face tot mai bună și mai mare.

Cine nu voește a mai ține foaia, să ne-o trimită înapoi, scriind pe fașie: „**retour, n'o mai abonez**“, prin ceea ce știm ca să o oprim. Noi nu facem pe nimenea cu de-a sila, ca să o aboneze, dar apoi nici **aceea** nu poftescă nimenea, ca să le-o dăm de pomană, fiindcă și așa „Foaia Poporului“ e pe un preț aproape de nimic.

— Cine n'o trimite înapoi trebuie s'o plătească. — Cine, din greșală, ar primi două foi, e dator a trimite una înapoi, scriind **numărul de pe fașia ambelor foi**.

Dacă vr'un abonat, din greșală, n'ar fi căpătat mandat, atunci să trimită banii el de bună voie și să nu mai aștepte provocări. Dar **fiecare să scrie lângă adresa lui descurcată și numărul foii sub care o capătă**. Acest număr e tipărit în partea dreaptă de pe adresa, sub care abonații capătă foile.

† **Stefan O. Iosif**, poetul tinăr al nostru, a murit Sâmbătă dimineața (22 Iunie v.) în spitalul Colții din București. Era un junășan, când și-a publicat întâiele sale volume de poezii, *Cântece*, *Tălmăcirii* ș. a. Are și o mulțime de poezii traduse după poeți mari străini, a tradus apoi piese teatrale în versuri, prefăcând lucrări străine, cu darul său poetic, în adevărate lucrări românești. Anul acesta a compus imnul *La arme!* plin de foc.

Vineri seara i se făcuse rău. Se duse singur la spitalul Colțea, unde a răposat Sâmbătă dimineața. În dimineața aceasta, pe dinaintea spitalului, unde zăcea, treceau mii de oameni gata să plece la războiu cântând imnul lui „*La arme!*“ Între sunetele acestui imn și-a dat sufletul. Frumoasa poezie e următoarea:

Veniți, viteji apărători ai țării!
Veniți, că sfânta zi a răsărit:
E ziua mare a reînălțării
Drapelului de gloanțe zdrențuit!
Veniți din toate unghiurile zării
Să cucerim ce-avem de cucerit!

La arme cei de-un sânge și de-o lege!
La arme pentru Neam și pentru Rege!
Când Patria ne chiamă sub drapel,
Datori sunt toți copiii ei s'alerge,
Să-l apere, să moară pentru el!

Ce credeți voi, noroade nesătule,
Că nu ne poartă grijă Cel-de-sus?
N'am înfruntat noi năvăliri destule
Din Miază-Noapte, Răsărit și-Apus?
Adună'ți, Rege, oștile și du-le
La biruință așa cum le-ai mai dus!

La arme, etc.

Cu-al nostru sânge-am scris al nostru nume
În cartea glorioasă trecut:
Și mulți dușmani ar vrea să ne sugrume —
Dar până când mai stau Carpații scut,
Acel ce ne va șterge de pe lume,
Să știe toți, că încă nu-i născut!

La arme, etc.

Să știe toți că un popor nu moare
Când veacuri a luptat neconținut —
Și-i scris în cartea celor viitoare
Că va să vină ceasul preamărit
Când mândru străluci-va 'ntre popoare
Ca soarele, aici, în Răsărit!

La arme, etc.

Regina României aflând despre moartea dulcelui nostru poet a fost adânc mișcată de aceasta pierdere. Regina prețuia foarte mult talentul puternic al poetului, care a tradus în multe rânduri așa de frumoase poeziile Reginei-Poete. Ca mângăiere a trimis tatălui poetului, bătrânului profesor Iosif următoarea telegramă: „Din adâncul inimii plâng pe marele nostru poet, care de-atâtea ori a înțeles să stabilească legătura între gândul meu și iubita-mi limbă adoptivă. Să vă dea Dumnezeu răbdarea și încrederea în voința sa nepătrunsă.

Elisaveta.“

† **Ilarie Chendi**. Joi, 27 Iunie v., a fost înmormântat în București Ilarie Chendi. Bolnav de nervi și creeri de mai bine de un an, el s'a sinucis în spitalul dela Pantelimon, unde fusese dus pentru vindecare.

A fost fiu de preot-protopop și după terminarea seminarului din Sibiu și-a continuat studiile la universitatea din Pesta. A lucrat încă de pe când era student la „Telegraful Român“ din Sibiu, la „Familia“ din Oradea-mare, la „Sămănătorul“ și „Convorbiri Literare“ din București și la „Lucașăru“ și „Țara Noastră“ din Sibiu. Mai mult a muncit în anii din urmă la „Tribuna“, care apărea în Arad. În București a înființat împreună cu Coșbuc și Al. Hodoș (Ion Gorun) revista „Viața Literară“, mai târziu, împreună cu St. Iosif, M. Sadoveanu și Anghel revista „Cumpana“.

Ilarie Chendi are mai multe volume de critici și traduceri. El a fost unul din cei mai buni critici literari și moartea lui însemnează o pierdere mare în literatura română.

Înmormântarea lui Chendi s'a făcut pe cheltueala Academiei Române din București, unde fusese funcționar. Academia a contribuit cu 500 lei (mai înainte îi mai deduse 200 lei), iar pentru cumpărarea locului de mormânt a dat primăria orașului București 200 lei și ministerul de instrucție 300 lei.

După serviciul înmormântării au vorbit dl Septimiu Albini în numele funcționarilor colegi dela Academie și dl Ioan Slavici în numele Societății scriitorilor români din București. Între ceice l-au întovărașit la mormânt au fost, pe lângă colegii lui și mulți scriitori, și dnii Ioan Bianu și Nicolae Iorga.

O salutare caldă către fruntașii noștri, către Liga Culturală și către foile naționale am primit dela înflăcăratul Român și abonat al foii noastre, dl *Ioan Preda*, care trăiește acum în Rusia (în orașul Bolgrad). Îi mulțumim și dorim neamului cât mai mulți astfel de Români.

S'au spăriat Jidano-Maghiarii din Oradea! Un Român glumeț intrat în bibliotecă din Oradea a făcut o glumă. Studiind într'un atlas unguresc câmpul de luptă, a făcut cu creionul (pleivasul) o margine groasă împrejurul tuturor ținuturilor locuite de Români, adecă împrejurul Daciei celei vechi. Grozava „crimă“ s'a aflat numai târziu. Toți slujbașii bibliotecii au căzut pe coadă de spaimă, apoi trezindu-se au alergat la poliție, procuror, jandarmi, ca să vestească primejdia patriei jidano-maghiare. Toate zdrențele jidano-maghiare din Oradea tipă ca din gură de șarpe, că s'a isprăvit cu Țara „ungurească“.

Artă românească. Dl N. Orăștian, învățător în Ludoș, a expus mai multe lucruri de lemn, frumos tăiate și sculptate, în galantarul dlui Onițiu din Sibiu, pentru ceice ar dori să le cumpere ori comande.

Bătaia lui Dumnezeu. N'a fost destul cu cutremurul din Bulgaria, nu de mult s'a mai deslănțuit și o furtună îngrozitoare tot în ținutul, unde cutremurul a făcut cele mai multe stricăciuni. Furtuna a fost atât de puternică, încât a dărâmat casele, a rupt pomi și stâlpi de telegraf. A fost răsturnat de pe șini și un tren. Lumea îngrozită a părăsit locul ducându-se în alte părți ale Bulgariei, iar ceice nu putură pleca, stau afară la câmp.

N'are ce căută în București. O revistă din București vestește, că directorul unei reviste maghiare din Pesta ar umbla cu gândul să țină o conferință în București, voind să facă propagandă pentru o apropiere între Români și Jidano-Maghiarii lui. Credem tare, că mai ales în împrejurările de acum nu va îndrăzni nici Român, nici Maghiar, fie chiar curat, să încerce așa ceva. Românii, și dincoace și dincolo de Carpați, sunt sătui de minciunile jidano-maghiare.

Petrecere în Poiana Sibiului. Tinerimea studioasă din Poiana invită prin aceasta pe toți binevoitorii și sprijinatorii lor la obicinuita petrecere de vară, ce se va aranja în 7/20 Iulie a. c. în romantica pădure „Staule“. La caz de timp nefavorabil petrecerea se va ține în Dumineca viitoare.

Goliescu, căpitanul jidano-rus din armata română, care și-a vândut țara, ce l-a adăpostit pe nemernicul trădând secrete de ale armatei române Rusiei, a fost condamnat Sâmbăta trecută la degradare și închisoare în ocne pe timp de douăzeci de ani. Pagubă, că în România nu mai e pedeapsa cu moarte, căci ticălosul ar trebui spânzurat.

Mizeria rezerviștilor. Un rezervist din Cluj dus de astă toamnă în Bosnia și-a lăsat nevasta și copiii în cea mai neagră sărăcie. Știind cum stau lucrurile acasă, a încercat în două rânduri să fugă din Bosnia, dar a fost prins de amândouă orile. Acum a înebunit de durerea după cei de-acasă.

Mişelia bulgărească. Director la școala română din Turtucaia, orașel curat românesc pe malul bulgăresc al Dunării, a fost până la izbucnirea războiului balcanic dl Dumitru Niculescu, Român din Bulgaria. Astă toamnă a fost recrutat și el luând parte la luptele dela Lule-Burgas, unde a dovedit mare vitejie. El fu rănit de un glonte, care-i intra în mână dreaptă. În spitalele ticăloase din Bulgaria nu i s'a putut scoate glonțul. Fiindcă nu mai putea ține pușca în mână, i s'a dat un concediu de treizeci de zile, ca să vadă el, cum se va vindeca. Atunci a venit într'un spital din București, unde a fost operat, apoi, înainte ca să i se isprăvească concediul, s'a înapoiat în Bulgaria. Dar Bulgarii, voind să-și arete recunoștința în mod bulgăresc față de celce și-a vărsat sângele pentru Bulgaria, l-au arestat învinuindu-l, că ar fi spion al României. După ce l-au ținut din Martie până săptămâna trecută arestat, l-au judecat și condamnat la doi ani închisoare. Dacă ar fi fost spion, ar fi trebuit să-l omoare, căci așa sunt legile militare. Dar se vede, că le-a fost rușine să se facă chiar hingheri. Dus iară în închisoarea din Rusciuc lângă Dunăre, l-au amenințat cu moartea. Atunci dl Niculescu a fugit din închisoare, a venit la Dunăre și trecând-o în not peste două brațe despărțite prin inzula Mocanu a ajuns în Giurgiu. Acum e în București.

Vagoane de clasa a treia la trenul accelerat. Incepând dela toamnă, la toate trenurile accelerate (cari merg mai iute ca cele personale) se vor alătura și vagoane de clasa a treia. Taxa de călătorie pentru vagonul de clasa a treia la un tren accelerat va fi ca cea de pe clasa a doua dela un tren personal.

Ciocnire de trenuri. Intre stațiunile Tușnad și Bicsad trenul de persoane plecat dela Brașov s'a ciocnit cu un tren de povară. Fochistul de pe o mașină a fost omorât, iar dintre călători au fost răniți 4.

Căldurile cele mari n'au încetat încă în America de răsărit. În Cicago au murit într'o singură zi 85 de copii de țată. Căldurile acestea s'au dovedit foarte primejdioase și în caz de foc. În Ontario s'a aprins o pădure lurașe, care n'a putut fi stânsă. Un oraș întreg, Carlton, așezat în mijlocul pădurilor aprinse, a ars cu totul. Numai puțini oameni au putut scăpa cu viața în cel din urmă tren, care a plecat de-acolo. Câteva vagoane ale acestui tren încă s'au aprins, fiindcă au trebuit să treacă prin foc. Călătorii erau toți amețiți de fumul grozav.

Fundațiunea unui elev. La Iași a murit un elev din clasa a doua gimnazială. Nu numai părinții, dar și profesorii și conșcolarii lui au fost cuprinși de mare jele din cauza morții lui, căci era un băiat bun și de inimă și și foarte cuminte. Înainte de moarte și-a rugat părinții, ca din cele vre-o câteva sute de lei, pe cari și-i strânsese din economii și daruri, să facă o fundație, din venitul căreia să se dea în fiecare an un premiu celui mai bun și mai sărac elev din clasa a doua. Părinții i-au împlinit rugarea și acum liceul din Iași are o fundațiune „Bonifaciu Săghinescu“ (așa l-a chemat pe băiat).

Pilda lui frumoasă ar trebui imitată mai ales de oamenii mai mari înainte de moarte.

După cinci ani, o mută își capătă iară graiul. Acum cinci ani lucrau pe hotarul comunei Copansanto (prin Ungaria) mai multe femei la încărcatul fânului. Deodată veni o furtună mare cu trăsnete. Cinci lucrătoare fură trăsnite și omorâte, una rămase numai amețită. Când se trezi, era mută și mută a rămas până nu de mult în vara aceasta. Eră iarăși pe câmp, cu cele două fetițe ale ei. Vine o furtună cu trăsnete, fulgerul lovește în apropiere de ele și toate trei, mama și cele două fete, cad amețite la pământ. După câțva timp, femeia se trezește și cel dintâiu lucru a fost, că a vorbit, întrebând de fetițele ei. Groaza cea dintâiu de-acum cinci ani a amuțit-o, groaza a doua i-a deslegat de nou limba. — Cele două fete încă s'au deșteptat.

Înșelătorii cu comorile. În România au început înșelătoriile cu comorile ascunse de prin alte țări. În timpul din urmă au venit scrisori dela tâlhari de prin Grecia și Spania, spunând, că într'un loc se găsește o comoară, care nu poate fi scoasă ușor, căci trebuie o anumită sumă de bani. Tâlharul scrie prostului să dea el banii și pentru o sută de lei va primi câteva zeci de mii de lei. Se ntelege, că prostul, care dă banii, nu-i mai vede, iar celce ar face prostia și mai mare să plece la Grecia sau Spania, nu s'ar mai întoarce, căci acolo îl omoară.

Despre aceasta face cunoscut poliția română. În anii din urmă astfel de scrisori au venit și la noi, de aceea înștiințăm pe oameni să se ferească. Comoara binecuvântată e cea câștigată cu ajutorul lui Dumnezeu prin muncă cinstită.

S'a găsit o umbrelă în Sibiu, pe promenada Bretter, la 15 Iulie n. după amiază. Proprietarul să se adreseze în Sibiu, strada Măcelarilor 10.

Știri economice.

Birou central de informațiuni și comisiuni. Vestim cu mare bucurie, că direcțiunea *Solidarității* (uniunea băncilor românești) a hotărât înființarea unui *birou central de informațiuni și comisiuni*. Iată, care va fi cercul lui de muncă:

1. Să adune și să dea celor interesați informațiuni comerciale cât mai conștiențioase.

2. Să țină în evidență, să facă cunoscut și să mijlocească cumpărarea și vânzarea, arândarea și subarândarea de pământuri, case, întreprinderi de tot felul.

3. Să mijlocească cumpărarea de mașini și produse agricole, de mărfuri și să mijlocească vânzarea de produse industriale.

4. Să mijlocească câștigarea de slujbe și de brațe de muncă.

5. Să dea informațiuni și să recomande specialiști de socoteli, cercetări ș. a.

6. Să publice o foaie de informațiuni.

Banca noastră de asigurare înaintază din ce în ce mai mult. În jumătatea dintâiu a anului acesta a încasat

din asigurările contra focului	
și a grindinei	87 mii 013 cor.
din asigurările asupra vieții	85 „ 847 „
cu tot	172 mii 860 cor.

Ce progres frumos a făcut față de anul trecut se vede de-acolo, că în *întreg* anul 1912 a încasat 156 mii 688 cor., pe când acum a încasat numai într'o jumătate de an cu peste 16 mii de coroane mai mult.

Pagube pentru foc a avut să plătească 9533 cor., dar și din acestea 6881 de cor. le capătă banca noastră înapoi prin reasigurători. La asigurările asupra vieții s'au anunțat două cazuri de câte o miie de cor.

Din aceste câteva date se vede, că afacerile băncii noastre de asigurare înaintază mereu. Și nici că se poate altcum. Sute de mii și milioane plătim noi Românii ca premii de asigurări la băncile străine, ai căror funcționari și acționari sunt dușmanii neamului nostru. A ajuns cuțitul la os și e timpul, ca să ne scăpăm de robia economică în jugul veneticului. Banul românesc numai la întreprindere românească trebuie întrebuințat. Căci întărirea economică națională însemnează și întărirea politică națională.

O agentură a Băncii române de asigurare s'a întemeiat în *Vârșeț* (Bănat), fiind însărcinat cu conducerea ei dl *Patriciu Rămnențu*. Românii din părțile acelea au acum prilej să scape de societățile străine de asigurare.

Expoziția de vite de prăsilă a 22-a a „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“ să va ține în toamna anului de față în comuna fruntașă *Rodu* (cercul Săliștei). Comitetul central al numitei Reuniuni cu scop de a se face pregătirile de lipsă s'a adresat primăriei din Rodu cu rugămintea să convoace o conferință a fruntașilor din Rodu și din comunele învecinate, în care să se stabilească termenul ținerii expoziției; să se nomineze comunele din cari să admit (lasă) vitele la expoziție; să se numiască persoanele, cari să între în juriul expoziției și să se instituie un comitet aranjator local în Rodu și câte o anchetă în fiecare din comunele admise, cu însărcinarea să lumineze populațiunea despre scopurile împreunate cu expoziția, să îndemne la hrănirea și la ținerea în bună curățenie a vitelor cum și la cât mai număroasă participare. Premii se vor împărți în valoare de 300 cor.

Iarăș potopuri.

De prin 8 Iulie n. încoace s'au întâmplat iarăș furtuni îngrozitoare în multe părți ale Ardealului, prin Bihor, Bănat și ținuturile din jurul Murășului și ale Tisei.

În comitatul *Murăș-Turda* au fost bătute vre-o 20 de sate, peste cari au căzut ploi mari și cu ghiață înspăimântătoare. Se spune, că prin unele locuri a căzut ghiață nu de mărimea ouălor, ci de o greutate de mai multe kilograme. Să vede că unele părți din nori plini de ploaie, în urma frigului, s'au prefăcut cu totul în ghiață.

Satele Cinta, Săcalul de munte și Andrașfalău sunt ruinate grozav. *Crișurile* s'au revărsat cu totul.

În comitatul *Solnoc-Dobâca*, *Bistrița-Năsăud*, *Sălăgiu* și *Sătmar* plouă mereu de vr'o trei săptămâni încoace. *Someșul* a crescut din cale afară, revărsându-se peste tot locul.

Maramurășul încă a fost bătut de ploi. La 80 de sate au fost prăpădite. *Tisa* a inundat totul în dreapta și stânga ei, pe o întindere de 5 până la 6 kilometri.

Știrile primite la începutul săptămânii erau tot mai îngrijitoare. Păr'că e adevărată bătaia lui Dumnezeu peste ținutul Ardealului. Plouă mereu pe toate văile *Someșului*, *Târnavelor*, *Murășului* și *Tisei*. Toate drumurile sunt stricate. În *Vișeu* de sus apa unui pârâu a crescut la o înălțime de mai mulți metri, prăbușind vr'o 50 de case. Paguba acestei comune face sute de mii.

Orașul *Sătmar* încă a fost inundat. Tot asemenea *Seini*, *Ambund*, *Odorău*, *Vețiș*, *Palfalău* etc.

Adevărate minuni s'au întâmplat pe *Târnavă*. *Sighișoara*, *Ibașfalău* și *Sânămartinul* au ajuns cu totul sub apă. În *Dicioșanămartin* s'au prăbușit vr'o 30 de case. *Blajul* încă a fost inundat. De asemenea *Aiudul*, *Deva*, *Medias* etc.

Prin multe părți e întreruptă umblarea trenurilor, fiind podurile rupte, iar căile ferate spălate de apă. În apele înfricoșate și-au găsit moartea și o seamă de persoane. La *Secalul de munte* — unde a căzut piatra cea mare — s'au prăpădit foarte multe persoane, al căror număr nici nu se știe sigur.

Azi, Joi, când scriem aceste rânduri, primim vești, cumcă *apele au început să se retragă*. Dar mizeria cea mare, de pe urma apelor, n'o va putea îndepărta nimeni. Pagubele sunt atât de mari, încât nici nu se pot prețui. În foarte multe părți sămănăturile sunt nimicite cu totul, astfel că pe urma apelor n'are ce urma decât foametea.

În *Murăș-Oșorheiu* s'ar fi prăpădit multă lume, dacă nu săriă miliția. În comuna din apropiere, *Podeni*, miliția a scăpat vr'o 50 copii și persoane mai mari. În *Murăș-Oșorheiu* s'au înecat doi bărbați și un copil.

Numai în comitatul *Murăș-Turda* se crede că sunt aproape 100 de persoane înecate. *Târnavă mică* a pustiit 7 comune, *Nirașteul* peste 20, iar *Murășul* vr'o 16 comune. În *Reghinul săsesc* apa *Murășului* a cuprins joagărul *Herbus*; peste 100 de lucrători s'au suiat pe acoperișul caselor, unde de câteva ori li s'a dat de mâncare cu ajutorul funiilor.

Mari pagube s'au întâmplat în băile (minele) de sare dela *Murăș-Uioara*, cari au

fost umplute de apa din *Murăș*. Unele mine nu vor mai putea fi folosite. Statul — ale căruia sunt minele de sare — încă are pagubă de milioane. Mai multe părți ale orașului au început a se scufunda.

În apele râului *Rona* din *Maramurăș* și-au pierdut viața vr'o 15 persoane.

În părțile *Alba-Iuliei* încă a eșit *Murășul* înspăimântător. Joi și Vineri în săptămâna trecută a început a crește și a amenința orașul și jurul. Sâmbătă noaptea spre *Duminecă* apa a năvălit în oraș. Toată partea de jos a orașului e sub apă. Mulți oameni și-au putut scăpa viața numai cu ajutorul luntrilor. O seamă de case au fost prăbușite. Prin casele mai jos a intrat apa și pe ferești. S'a cerut miliție, care îngrijește de transportarea cu luntrile. Sunt pagube grozave și ne putem aștepta la o sărăcie mare.

Peste *Bistrița* încă au fost ploi și ape mari, precum și o rupere mare de nori, care s'a revărsat peste toate comunele din jur. Rîul *Bistrița* a eșit din matcă, rupând toate 3 podurile și stricând apeductul. Linia ferată încă e stricată. Grădinile cărămidarilor din *Bistrița* încă au fost ruinate. În *Șieu* apa a dus vr'o 10 case. Comuna *Serețel* încă e sub apă.

În jurul *Orăștiei* *Murășul* a eșit pentru a doua oară, umplând de apă hotarul comunelor *Balomir*, *Jibot*, *Bintinț*, *Gelmar*, *Pricaz*, *Folt*, *Bobalna* și *Rapoltul* mare.

Ultime știri. Armata română înaintază mereu în Bulgaria.

A cincea scrisoare dela corespondentul nostru din București.

Dela biroul presei din ministerul de războiu s'a adus la cunoștință, că **Silistra a fost ocupată fără împotrivire** de trupele române. Se 'ntelege, că mai întâiu s'au făcut cercetări prin comisari, apoi au intrat un regiment de roșiori (husari românești), cărora le-au urmat infanteria și cavaleria. Un subprefect bulgar s'a prezentat comandantului român spunând, că-i predă orașul. Ajutorul de primar bulgar a ținut o vorbire înflăcărată de bună soire la adresa Românilor.

Cel dintăiu lucru a fost ocuparea fortăreței, unde s'au găsit multe arme și munițiuni. Arme, parte mare nouă și neîntrebuțate, s'au găsit multe și în giamiile (moșeele, bisericile turcești) din *Silistra*, pe cari *Bulgarii* le prefăcuseră în magazine.

În oraș s'a instituit (orânduit) autoritate militară română, apoi o parte a trupelor a plecat spre **Turtucaia**, orașel românesc pe malul bulgăresc al *Dunării*, iar o altă parte mai mare a armatei a plecat spre **Balcic**, port la *Marea-Neagră*, și spre **Dobrici**, oraș întărit, având vre-o 25 mii locuitori.

În ziua de 30 Iunie v. (*Duminecă*), escadroanele de descoperire au ocupat între orele 10 și 11 înainte de amiază orașele *Dobrici* și *Balcic*; îndată după ele au sosit trupele de infanterie, artilerie și bicicliști.

În aceeași zi o coloană mai puternică compusă din cele trei arme (infanterie, cavalerie și artilerie), care rămăsese peste noapte în satul *Vetreni*, a intrat în *Turtucaia*, unde a fost primită cu entuziasm de populațiunea română.

Armata din *Dobrogea* urmează de aproape cavaleria de cercetare și avangarda.

Intregul teritoriu dintre vechia graniță românească și linia *Turtucaia-Dobrici-Balcic* se află în stăpânirea trupelor române. Amănunțele operațiunilor (lucrărilor militare) nu se cunosc încă. Spiritul trupelor e foarte ridicat.

Autoritățile bulgare, plecând din *Silistra*, *Turtucaia*, *Balcic*, *Dobrici*, au stricat telegraf, telefon și chiar și cancelariile. Se 'ntelege, că într'un cîas totul a fost reparat, căci armata română are tot ce trebuie cu ea.

Din știrile publicate mai sus se vede deci, că *România*, sătulă de minciunile *Bulgarilor*, cari se vede, că au învățat dela cei din *Pesta*, a ocupat cu armata aceea ce pretindea încă de astă toamnă.

Locuitorii ținutului ocupat de mândra oaste românească sunt partea cea mai mare *Turci*, în *Silistra* și *Turtucaia* mai ales *Români*. Aproape de vechia graniță *dobrogeană*, care s'a ras pentru totdeauna, sunt și câteva colonii mici de *Șvabi* veniți din *Rusia*. Aceștia erau și până acum în legătură cu preotul luteran german din *Constanța*.

**Ce vrea România?
O graniță bine întărită
și liniște în Balcani.**

Acțiunea militară a *României* nu urmărește numai scopul de-a da *Dobrogei* românești o graniță bine întărită, pentru care îi trebuie ținutul cuprins între *Silistra*, *Turtucaia*, *Dobrici* și *Marea-Neagră* până la *Balcic*. *România* vrea să oprească *Bulgaria* de-a săvârși o tâlhărie nemaipomenită.

După-ce, cu ajutorul *Serbilor* și al *Grecilor*, a zdrobit pe *Turci*, *Bulgaria* vrea să răpească acum pe sama ei și ținuturile cuprinse de *Sârbi* și *Greci*. În războiul cel dintăiu a săvârșit cele mai mari cruzimi împotriva bătrânilor, muierilor și copiilor *turci*, bătându-și joc de sfânta cruce, în numele căreia zicea, că luptă și omoară ființe nevinovate. În războiul al doilea, pe care l-a pornit ea mișelește împotriva aliaților ei, omoară bătrâni, muieri și copii creștini în *Macedonia* arde și padră sate și orașe, de ciudă, că nu o poate ține pe sama ei. Dorința ei e să se mărească în felul acesta, pentru că apoi, după ce s'a recules puțin, să se întoarcă împotriva *României* — nemernicii!

Se 'ntelege, că *Regele României* și sferinicii lui au înțeles gândul *Bulgariilor* și împotriva sfaturilor fariseești date de *Austria*, care a ajuns să facă politica externă după cum îi dictează frații *Bulgariilor* din *Pesta* — a mobilizat armata română, de care trebuie să tremure întreaga *Peninsulă-Balcanică*.

**Consiliul de miniștri
în București.**

În consiliul (ședința) de miniștri ținut sub președenția Regelui în *București*, dl *Titu Maiorescu*, prim-ministru și ministru de externe, care a vorbit cu miniștrii *Marilor-Puteri* din *București*, a adus la cunoștință, că nici una din *Marile-Puteri* n'au nimic de observat față de acțiunea *României* pe teritoriul bulgar.

Gazetele din *Viena*, afară de cea socialistă, dau dreptate *României*. Cele din

Pesta nu numără, căci sunt scrise într-o limbă, pe care n-o pricepe nici poporul în Ungaria. Cele franceze sunt pline de laude la adresa României.

Știri sosite în decursul zilei de Joi.

București. Nici una din Marile-Puteri nu e contra înaintării României în Bulgaria. Ba, dacă România va vrea, poate să meargă până la Sofia. Marți, Mercuri și azi au trecut în Bulgaria 3 corpuri de armată pe la Calafat și Corabia. Un ordin de zi spune, că armata română va trece Dunărea și nu va încetă cu înaintarea, până când nu se va subscrie armistițiul între Bulgari și Sârbi.

Petersburg. Ministerul de externe al Rusiei, în urma întrebării făcute în Belgrad și Atena, a primit răspuns, că Serbia și Grecia doresc să înceteze luptele, pretind însă, ca asupra condițiilor păcii să se înțeleagă de dreptul cu Bulgaria, iar nu prin mijlocirea nimănui.

București. Guvernul român pregătește o lege, prin care să împedecă vânzarea pe prețuri de nimic a locurilor din ținuturile acum ocupate. În cazuri de vânzare le va cumpăra statul. Pe acolo se vor coloniza mai târziu Români.

Sofia. O parte a armatei române înaintază în lăuntrul Bulgariei. De ieri Românii au cuprins Varna. Gara, posta și telegraful e sub stăpânirea Românilor. Bulgarii au pierdut toate legăturile directe

cu străinătatea. Comunicările lor se mai pot întâmpla numai cu mijlocirea României sau a Serbiei.

București. Intreg țărmul Dunării de către Bulgaria se află în mâinile Românilor. Ruscicul încă a fost ocupat. Aci Bulgarii au scufundat 5 vapoare, numai ca să nu ajungă în mâinile Românilor. România a trimis Marilor-Puteri o notă, prin care cere ca granița României să fie Turtucaia—Dobric—Balcic. Că ce va mai urma nu se poate ști.

Sofia. Guvernul lui Danew s'a mulțumit. E vorba, ca să se formeze un guvern din toate partidele. Malinow încearcă tot ce se poate.

Constantinopol. Armata turcească a început a înainta spre Kirkilisse. Se presupune, că Bulgarii ar fi părăsit Adrianopolul.

București. Deși armata română a ocupat ținutul cerut mai înainte dela Bulgari, totuși operațiunile armatei n'au încetat, ci Românii au luat drumul spre Sofia. Ținuta aceasta a Românilor de sigur o să îndemne pe Bulgari, ca cât mai curând să facă pace cu Sârbii și cu Grecii.

Aviz. La trimiterea banilor fiecare abonat să scrie, dacă — în anul acesta — a mai avut foaia, sau dacă e abonat nou.

Abonați „Foaia Poporului“ de acum până la Anul-nou cu **2 cor. 20 bani.** — La cerere se trimit ori cui **numeri de probă gratis.** — Scrie pe o carte postală!

Poșta Redacției și a Administrației.

Mai multora. O seamă de articole, corespondențe și știri, sosite spre publicare în zilele din urmă, a trebuit să le amânăm pe mai încolo, din cauză că acum avem foarte mult alt material actual, care nu se poate amâna.

Un șutian. Când e vorba de a da știri despre faptele unei persoane, redacția trebuie să aibă iscalit numele corespondentului, fără ca să-l publicăm însă.

Portarea preotului Corcheș e de-o mișelie ne mai pomenită, căci e o adevărată crimă națională. Dar cum sunem, noi trebuie să avem numele corespondentului pe scrisoare.

Sergent P. D. în Bosnia. Scrisoarea a sosit prea târziu.

G. N. I. în M. Acelas răspuns.

Rezervist G. P. în Herțegovina. După cum am mai spus în diferite rânduri, nu putem publica poezii, ca cea trimisă, dela soldați sub arme. Publicarea ne-ar aduce numai neplăceri, atât nouă, cât și D-Tale.

Maxim Drăgan în B. Scrisoarea a sosit prea târziu.

Un suflet fără nume, va apare într'un număr viitor.

Spre orientare. Seria articolelor „Cum stăm?“ s'a întrerupt din lipsă de loc, fiind foarte mult material actual.

A. B. Comna Tău se numește ungurește Székástohát și e în comitatul Alba-inferioară.

Alexandru Blebea în C. La băile Călimănești în România.

Teodor Purenda în M. Nu este.

N. M. în Z. Călinarul acela nu-l avem.

Celelalte răspunsuri, se amână, din lipsă de loc.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului,,.

Deschidere de frazelărie în Săliște

Fac aunoscut onoratului public că eliberându-mă dela armată, îmi deschid iarăși **prăvălia mea de frazelărie**, vânzare de diferite **făinuri făina roșie** etc., cu prețurile cele mai moderate

Cu toată stima

1109 **Constantin Răuciu**
Săliște, strada Piața veche

108/1913 1122

Publicațiune.

Târgul de țară al comunei Orlát, cu abatere dela ordinea de până acum, se ține precum urmează:

Târg de oi, porci, cai { 7 Aprilie
și vite cornute în { 28 August
Târg de mărfuri { 8 Aprilie
{ 29 August

Orlát, la 10 Iulie 1913.

Primăria comunală.

Dentist Virgil Muntean

SIBIU
Str. Ureului (Reisergasse) 17

Pune dinți

în cauciuc și de aur cu
prețuri moderate.

Publicațiune.

Comuna Orlát exarândează ospătăria și măcelăria comunală prin licitațiune publică, ce să va ține în 27 Iulie n. c., la 9 oare a. m. — Prețul de strigare 1550 Cor. și 210 Coroane.

Condițiunile să pot afla la primăria comunală. 1110

Orlát, în 8 Iulie 1913.

Primăria comunală.

Nr. 915/913 1111

Publicațiune.

Comuna Veszteny (Vestem) exarândează pe calea licitațiunei publice, ce se va ține în 2 August 1913 st. nou, la 3 ore după amiază în cancelaria comunală, dreptul de pășunat cu oi din hotarul comunei pro 1913/1914. — Prețul de strigare 1500 Coroane. Vadiu 10%.

Condițiunile de licitațiune se pot ști în cancelaria comunală.

Veszteny 8 Iulie 1913.

Primăria comunală.

Lemne de foc

Dela 15 Iulie n. c. începând s'au ieftinit mult lemnele de fag pentru foc la Siebenbürger Vereinsbank, societate pe acții în Sibiu. 1125

Maseriță

(masagi și nu moașe), pentru grăsimia trupului la bărbați, și lucirea obrazului la femei, în locuința proprie s'au la mușterii acasă, se recomandă **Maria Șionean, Sibiu**, strada Maria (Mariagasse) Nr. 5. 1128

Anunț de căsătorie.

Un tinăr notar comunal voiaște a se căsători cu o fată sau văduva tinăra. — Respectiva trebuie să fie frumoasă și să fie în stare a conduce o economie (gosp. dărie) mare. Numai epistole serioase provăzute cu poză sunt a se trimite la administrația acestei foi sub „notar comunal“. Discreția e chestie de onoare 1091

O casă

constătoare din 3 odăi, culină, pod, pivniță, grădină și grajd, e de **vânzare** în Sibiu, Neppendorferstrasse Nr. 19. 1127

Moară cu aburi

aranjată complet, cu două părechi de petri, mașină de aburi jumătate stabilă, sistem Höcker 15.5 metri loc pentru încălzit, 7 atm. presiune, potată și în stare foarte bună, e de **vânzare** pe lângă un preț foarte ieftin, Mașina de aburi se poate vinde eventual și singură. Amănunte se pot afla la **Ioan Schieb**, birou tehnic în Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 8. 1130

Cucuruz bun

și fasole cu vagonul, precum și mai puțin, se află de **vânzare** pe lângă preț ieftin la **Sigmund Felter** în Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 55. 1124

Prețul: sticlă mare K2 — mică „ 1-20

Pentru negustori.

Să face cunoscut prin aceasta, că să află de dat în chirie un local pentru prăvălie, lângă acesta o casă cu 2 încăperi în nemijlocita apropiere a localului meu de cărmuire, fiind situate la cea mai bună poziție din comuna Daia (Oláhdálya), posta Szászsebes Doritorul de a închiria aceste poate aranja prăvălie singur, sau fiind companist cu subscrisu, mai întreprinzând în comună și alte afaceri de câștig. **Simion Ispas**, proprietar 1093

Covrigărie de vânzare.

În comuna mare Săliște (comitatul Sibiu) se află de vânzare o covrigărie foarte rentabilă și cu mușterii buni. Amănunte se pot afla dela **Johann Sturm**, covrigar în Sibiu, strada Ureului Nr. 17. 1120

„Berson“

câlcâiu nou de gumi

se poartă de
fete cu deose-
bită plăcere.

Cereți dela pantofar
direct, ca să pună „Berson“
de cel mai nou în carton aurit. 3810

O casă

cu prăvălie și cârcimă rentabilă cu
licență de beuturi, tabac, sare
și timbre în comuna Cioara infe-
rioară (Alsocsora), comit. Alba in-
ferioară, din cauza altei întreprinderi
e de închiriat cu un preț moderat
pe timp de 5—10 ani, eventual
să vinde din mână liberă. Casa
constă din odaia de cârcimă și alta
pentru prăvălie, 3 odăi de locu-
it, grajd, fântână, grădină, ghețar
etc. În comună sunt 500 numeri de
casă, e post de jandarmi, notari-
at și agentură postală, stațiune de
tren la Tatârlău lângă Vințul de
jos (Alvincz). Reflectanții au a să
adresa la Mendel Armin în Also-
csora cel mult până la sfârșitul lunei
lui Iulie, de unde vor primi informa-
țiunile necesare. 1107

Casele

din Sibiu, strada Turnului (Saggasse)
Nr. 50 și strada Wagner (Wagner
gasse) Nr. 1 dimpreună cu grădina,
precum și Hotelul Mihail din strada
Turnului Nr. 11 sunt de vânzare
din mână liberă. Amănunte la Ioan
Mihail, proprietarul caselor, Sibiu
strada Wagner Nr. 1. 1042 1—

In arândă

pe mai mulți ani se dau 500 jughere
catastrale; dintre cari 400 jug. ară-
tor și pășune, 100 jug. rât și fânaj,
cu preț moderat. Foarte acomodat pen-
tru țî-nerea vitelor, fiind deschisă căl-
băgirea acelor, iar iernatul fiind asi-
gurat cu escelentul fân ce să capătă
din cele 100 jug. rât și fânaj. Apă
destuă. Instalație pentru fătutul oi-
lor. Reflectanții să se adreseze direct
la proprietariul: Ferenczy Lajos,
mare proprietar în Borsa-Ujfalú
(Kolozs megye). 1103

Beutură es-
celentă și cu
gust bun care
produce
sânge. — Re-
comandă de
medici contra
boalei de
anemie, lip-
să de sânge,
nervositate,
reconvalen-
cență. Influi-
ențează producerea sângelui, în-
tărind mușchi și nervii, dă apetit
fără a avea ceva urmări neplăcute
asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor.
350, una mică Cor. 2—. Se capătă
în toate apotecile. 591

Depozitul principal la:
GUIDO FABRITIUS,
apotekar în Sibiu.

Un practicant

din familie bună, absolvent de 2—3
clase gimnaziale, reale sau civile, și
care posedă limba germană sau ma-
ghiară, se primește în prăvălia de
manufactură, încălțăminte și ferărie a
firmei Nicolae Răchitan în Săsciori
(Szászcsor, Szebenmegye). 1112

Onorate domnule!

Cunoscând multe lipsuri ale pu-
blicului românesc din provincie, am
deschis în **Budapesta** un

Birou de informații
și agentură românească.

Dau orice informații în orice cauză
ce se ține de Budapesta. Esoperez re-
soluția grabnică a diferitelor rugări
făcute către oricare ministru, Curie, ori
alt oficiu. În cauze de licențe, de că-
sătorie și alte drepturi esoperez resol-
vare în cel mai scurt timp posibil.

• Prin mine se pot comanda pe
credit în rate de 5—6 ani cu prețuri
ieftine oricare sistem de motoare de
benzină, ori de oleu brut ori de gaz.
Tot felul de mașini de trăierat, tot
felul de mori cu petri fine și mo-
toare trainice, tot felul de automo-
bile, pompe și ferestre și alte re-
vizite economice. Toate acestea vor
fi garantate pe mai multă vreme și
vor fi cumpărate dela cele mai ves-
tite fabrici, — deci din mână primă,
— și nu dela agenturi jidovești. Zilnic
primesc plângeri dela țărani români,
cari cumpărând mașini dela agenți,
au fost înșelați, căci neștiind țărani
români ungurește, au iscălit con-
tracte a căror conținut nu l-au cu-
noscut. Planul meu este ca să-i scu-
tesc pe ai noștri de șarlatanile ji-
dovilor și să-i scap de procese. —
Îl sfătuiesc deci pe fleștecare Ro-
mân doritor să-și cumpere ceva să-mi
scrie ca să merg eu la dânsul ori
să vină dânsul la mine să ne înțe-
legem, — iară de agenți jidovi să
se teamă ca de foc, și să-i scoată
afară din casele sale.

• Esoperez dela băncile mari din
Budapesta împrumuturi pe amortizare
de 20—50 ani cu procente mici și mij-
locesc vânzări și cumpărări de moșii și
păduri mari.

Cumpăr grâu, cucuruz, ovăs, boi,
oi și porci. Tot felul de poame și le-
gume, — cu un cuvânt tot ce are Ro-
mânul de vânzare.

Caut agenți români pentru păr-
țile locuite de români.

Pentru serviciul meu îmi plătiți
o taxă după învoială. Cu stimă 627

L. OLARIU

Budapest II. Margit körút 11
lângă podul Margithid.

Cetiți și vă mirați!
De necrezut!

600 bucăți numai Kor. 3 80

Un cîas aurit minunat precision
Anker, ce merge 36 ore regulat, dimpre-
ună cu un lanț, pe lângă 3 ani garanție,
1 cravată modernă de mătăsă, 3 buc. ba-
tiste fine, 1 inel pentru domni cu imi-
tație de peatră scumpă, 1 spiț pentru țiga-
rete cu peatră scumpă, 1 broșe de dame
(noutate), 1 oglindă de buzunar frumoasă,
1 portmoneu de piele, 1 briceag elegant,
1 păreche de bumbi de maujete, 3 bumbi
pentru cămăși la piept, aur double cu
patent, 1 a-bum cu 36 ilustrate foarte
frumoase, 5 obiecte de ris și petreceri
pentru tineri și bătrâni, 1 carte pentru
compus scrisori, 20 obiecte de corespon-
dență și încă 500 diferite obiecte folo-
sitoare, cari sunt neapărat de lipsă în
casă. Toate la oaltă cu cîas cu tot, care
singur e vrednic prețului acela, costă nu-
mai Kor. 380. — Trimiterea se face
cu rambursă prin

Wiener-Warenhaus
F. Windisch, Krakau, Nr. 2 12.

NB. Ce nu convine, se retrimite banii.

Croituri și manufacturiști
cereți

când eventual ați avea lipsă, ofertele mele foarte
ieftine pentru resturi și partii de tot felul de
stofe pentru haine și cîuptușeli dela FR. PECH,
Weberei în Bad-Belehrad, Böhmen, Austria.
Se caută și reprezentanți harnici! 1117

:: Atellerul dentistului ::

E. DIEKER

SIBIU, str. Măcelarilor 30, etagiul I

e închis până la finea lui Iulie

1100

CASSA DE PĂSTRARE (REUNIUNE) ÎN SĂLIȘTE

AVIZ

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște primește

depuneri spre
fructificare cu **5** și **5 1/2** %

după mărimea sumei și termenul de abzicere.

Darea de interese o plătește institutul.

Direcțiunea

1123

Un sfat bun
pentru cine suferă
de stomac!Intrebuințază zilnic după
măncare

Sarea de stomac

a APOTE-
CARULUI SCHAUMANNsau
pastilele sărate pentru stomac

Acest mijloc de casă să folosește
peste tot locul mai mult ca de
40 ani, și anume la dureri de
stomac, îngreunări la mistuire,
lipsă de apetit, slăbire și dia-
betes. Medicii îl recomandă cu
stăruință. • Trebuie avut grije și
de imitațiuni, de aceea să se ceră
anume SAREA DE STO-
MAC a lui SCHAUMANN a K 150.
Trimitere zilnică cu posta dela
2 cutii în sus prin singurul pro-
ducent JULIUS SCHAUMANN,
apotekar, Stockerau bei Wien.
Se capătă și în toate a., otocole și drogeriile mai mari.

Se caută un morar

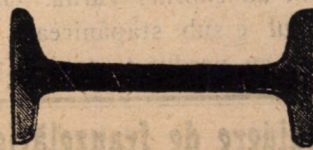
pentru o moară cu motor de gaz,
într-o comună curat românească. Să
recere să poată conduce singur mo-
torul și moara. Doritorii pot să se
adreseze direct proprietarului Octa-
vian Marcu în Tău (Székástohát),
u. p. Székás-Veresgyháza. 1094

Vinuri escelente

se află de vânzare pe lângă cele
mai ieftine prețuri la prăvălia
mare de vinuri 962

J. Schultz SIBIU,
Berggasse 2
(colțul stradei Șaguna) Telefon Nr. 235

Pentru zidiri

Traverse

și tot felul de

materiale pentru zidiri

Noutate: 1039

„Biber“ ca tencuială iselată ce se

folosește la pereți umezi.

Carol F. Jickeli

Sibiu și Alba-Iulia.

Specialitate Coarnele delicate

ale lui WILHELM NIEDERMAIER

= se recomandă oricărei persoane cu gust bun =

Se află de vânzare la:

Rudolf Mühlsteffen, Str. Cisnădiei Nr 29

Carl & J. Spengler, Piața mare Nr. 31 1104

= Berea albă și neagră din =

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere
e căutată și
se bea cu plă-
cere de toți
cari o cunosc,
atât la oraș
cât și la sat
721

Că berea
noastră e
foarte cău-
tată se poate
vedea și de
acolo, că cum-
părătorii se
înmulțesc
mereu 722

Marca pentru coase

Coase din oțel de diamant

„Bune, ușoare și frumoase“

65 70 75 80 85 centim.

Coroane: 1'40 1'50 1'60 1'70 1'80

Ciocane pentru coase Cor. — 80

Năcoveli

Cor. — 70

La cumpărare de 10 buc.
se dă încă una gratuit!

Revânzătorii sunt rugați a cere ofertă specială

Să se procure la firma românească:

NICOLAE RĂCHITAN

SĂSCIORI (Szászcsór, Szebenmegye) 109

Peronospora, Oidium și alte boale, ce se ivesc în vii și la pomi, — îngălbenind și uscând frunza etc. — au de urmare, că fac grozav de mari pagube în grădinile de pomi, ba de multe ori nimicesc întreaga recoltă.

Un priceput proprietar de vii și cultivator de pomi

nu se lasă ademenit prin reclamele, ce se fac în cele multe ziare, ci folosește numai acel mijloc, care a fost probat și aflat de cel mai bun. — Mijlocul contra Peronosporei, cu numele „Cucasa“, a fost folosit și probat în anii 1908, 1910, 1911 și 1912, de cele mai renumite pepinării, școli economice de stat și stațiuni speciale în Austro-Ungaria, Germania, Franța, Svițera etc., precum și de mulți proprietari de vii și grădini cu pomi. Mii de atestate de recunoștință. De aceea

stropiți cu „Cucasa“.

1031

Simplu, ieftin pentru folosit, descompunere clară, nici o astupare a țerii, cea mai mare durabilitate, se lipește perfect, efect mare, stropire potrivită peste tot locul. Patentat în 14 state. Dr. L. C. Marquart, chem. Rabrik în Viena X. Beuel & Klein în Bordeaux. Premiat la 21 expoziții. Medalii de aur și de argint.

Reprezentanță și depozit pentru Transilvania:

Carl F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

□ Prospecte și informații se dau gratis. □

O mașină pentru soda

puțin folosită, aranjată complet, e de vânzare avantajos la doamna Morariu în Veștem.

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 188

Postsparcassa ung. 29.349

Banca generală de asigurare

societate pe acții în Sibiu — Nagyszeben

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: PARTENIU COSMA
directorul executiv al „Albinei“
și prezidentul „Solidarității“

Banca generală de asigurare

face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijloace: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei. Toate aceste asigurări BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările se pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbajii de încredere ai societății. — Prospecte, tarife și informații se dau gratis și imediat 423

Persoanele cunoscute ca vizitatori buni și cu legături — pot fi primite oricând în serviciul societății

BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE

dă informații gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare. Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

Banca generală de asigurare

Sibiu-Nagyszeben — Edificiul „ALBINA“

A apărut o carte de valoare:
„Cultivarea viei, Manuarea vinului,
Morburile și vindecarea lor“

Autorul opului este Danil D. Gaur, inv. și proprietar de vii. Opul are peste 150 ilustrații și 294 pag. este cenzurat și aprobat prin Ministrul de agricultură reg. ung. sub No. 96780/1912 VIII-1. Se capătă la sutor în

Somlyógyörtelek p. u. Krasznahidvég (Szilagy megye), cu prețul de 2 coroane plus 20 fil. porto. Librăriile capătă rabat cuvenit.

1052

Nu uita

stimat cetitor, — la comanda sau tot felul de alte cumpărări făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului“.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lățirea foii noastre, iar pe altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

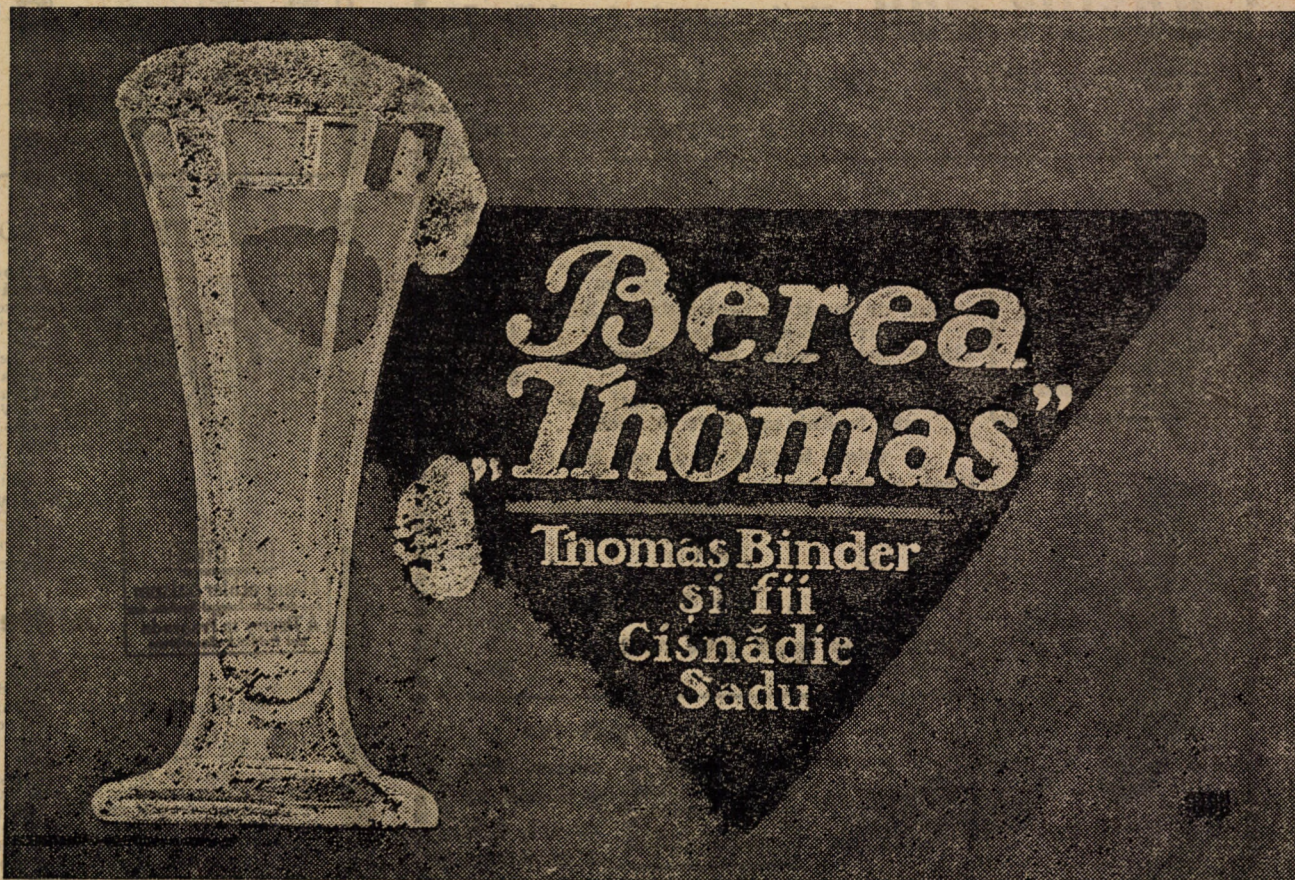
Renum universal

are clasul de buzunar marca „Sirena“, 14 cor. aur american double, anker-remontoir ce merge 36 de ore. Prin cumpărarea întregii producții din aceste clasuri, mă aflu singur în poziție a putea oferi pentru prețul grozav de ieftin de 4 cor. 90 bani acest clas, care posedă un mecanism prima elvețian, astfel

ca nici nu se poate deosebi de un clas de aur, ce costă 100 cor. Pentru mersul regulat garantez 5 ani.
1 bucată 4 cor. 90 bani, 2 bucati 9 cor. 50 bani. Mai departe oferim un clas Gloria, de argint, pentru buzunar, cu 3 cor. 60 bani. La oricare clas se alătură în clasă un lanț elegant aurit. Nu e nici un risc. Schimbarea e permisă sau se dau banii înapoi. Tălmăcirea cu rambursă prin 1085

S. KOHANE, export de clasuri
Krakau. Sebastiangasse Nr. 15.

e cea mai bună bere transilvăneană!

Un milion coroane

bani pentru zestre a plătit în câteva luni

„Mädchenhort“

prima reuniune umanitară generală pentru ajutorarea fetelor de măritat, Wien I, Franz Josefs-Kai Nr. 43. Președinte: Prior Rudolf Graf von Mels-Colloredo.

Fiecare membru plătește în 2 ani cel puțin K 294.— și primește în caz când s'ar mărita după 2 ani K 600.—, ceea ce corespunde unei dobânzi de 124 procente.

Primirea membrilor se face fără mângâiere de etate anumită, fără deosebire de confesiune și fără atestare medicale.

Reprezentanții se primesc pe lângă condiții favorabile. 1166

Filială pentru încașări în Transilvania: Hans Feles, Sibiu, strada Schwab Nr. 16.

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspândesc pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă îndeosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI“. ■ Informații să dau și comande să primesc la administrația „FOAIA POPORULUI“. ■■■■

Ne mai pomenit!

600 bucăți împreună cu un orologiu de buzunar

numai cu K. 5-50.

Un orologiu de buzunar din argint-Gloria, Anker-Remontoir cu minutar, împreună cu un lanț aurit, cu garanția de trei ani, un ac excelent de cravată cu similit. brillant, un inel aurit cu piatră imit. pentru domni și dame, 1 garnitură minunată de bumbi de manjete, de guler și de piept, gar. 37/0 aur double 6 bucăți batiste, de în vîrtoare, revizite de scris eleg. de nikel pentru buzunar, 1 oglindă de toaletă excelentă în etui, 72 buc. penițe engleze de cancelarie, un album cu cele mai frumoase chipuri din lume, și încă 400 diverse obiecte, nelucrate de lipsă în casă. Toate la oală cu orologiu cu tot care ajung are valoare după cost numai Cor. 5-50. Expediție per rambursă prin casa de export.

H. SPINGARN, Cracovia, Nr. 136.

Nenumărate scrisori de mulțumiri și comande nouă primite. Pentru cele ce nu convin trimite banii numai decât retur. 1030

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia

CFJ

Insignul pentru

coase

CFJ

Insignul pentru

nicovală și ciocane

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.

1 bucată C. 1-60 1-60 1-60 2- 2-

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă schimb orice coasă provăzută cu semnul CFJ care nu ar corespunde, chiar și atunci când ea a fost bătută și întrebuințată. Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. În decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute.

La cumpărare de 10 bucăți să dă 6 bucată pe deasupra!

Fig. 1

2

3

4

5

6

7

Nicovale pentru coase

Forma Fig. 1 2 3
1 bucată C. —80 —80 —80

Nicovalele și ciocanele pentru coase să vînd fiecare bucată sub garanție. Fiecare bucată, care s'ar dovedi de prea tare sau prea moale să schimbă.

Țiitoare pentru cuți de coase, emailate
1 buc. C. —42 Țincuite 1 buc. C. —40

Țiitoare de coase

Fig. 4 simple dublu
1 bucată C. —16 —40

Ciocane pentru coase

Fig. 5 250 300. 6 300. 7 300 grame
1 b. C. —70 —80 —85 —85

Cuți de coase dela 10 fileri în sus în asortiment bogat. Cuți de Bergamo albastre-negre insignul CFJ 1 buc. C. —80. Coade de coase, pentru coase de cereale 1 buc. C. —90. Greble de fer pentru coase de cereale de șirofat pe coade simple de coase de lemn, 1 buc. C. 1-30. 1024

Aceste coase cu insignul CFJ și unelte de bătut coasa garantate să mai afli la următoarele firme: Agărbic: Johann Schuller. Agnita: Brüder Gunne-Filiale, Johann K. Schuller, Friedrich Essigmann. Alba-Iulia: Carol F. Jickeli. Alțina: Johann Jasch. Apoldul-mare: And. Glatz, W. Roth, And. Eder. Avrig: Gustav A. Reschner, Victor Graef, Ioan Schitea. Boleaciu: Martin Wilesch. Bradu: Fritz Kisch. Cafa: Regine Buchholzer. Cârța: Moritz Lesmann. Cincul-mare: Daniel G. Andree. Cincul-mie: Johann Kauffmann. Cîsnădie: Michael Mathias, Consumverein, Johann Mesch. Cristian: J. G. Connert. Dobârca: Thomas Bachmann, Simon Zeck. Făgăraș: Karl König. Frău: Josef Schuster. Gurariul: Ioan Tristiu, Jacob Tristiu. Gârbova: Ioan Dragomir, Thomas Mint, Johann Thiess. Hașag: Daniel Ungar. Hususău: Michael Simonis, Friedrich Grall. Jidveiu: Johann Orendi, Samuel Wachsmann. Kálnic: Nicolae Apolzan, Paul Batzoni. Kirchberg: Friedrich Essigmann. Loamnăș: Moritz Klein. Mercurea: Karl Kabdebo, Hermann Loew. Noerich: Alfred Römer, Georg Buchholzer. Nou-romănesc: Arnold Lesmann. Ocna-Sibiului: Avram Savu, Stoia Ioan Precup. O-Kârțioara: Ioan Scorobetu. Oriat: Simion Loloi, George Baciu. Polana: Ioan Bozdog. Richisdorf: Andreas Nemenz. Reșinar: Dobra Albu, Irimie Dancăș, Coman N. Droc, Bucur Tincu, Ruși Ioan Popovici. Săsăuș: Anna Stenulec. Săliște: Dumitru Roșca Capitanu, Ioan D. Bărsan. Sebeșul-săsesc: Johann T. Grass. Șeica-mare: Julius Everth, S. G. Thell, Wilhelm Rosenstein. Șeica-mică: Johann Brantsch. Șelimbăr: Irimie Milea. Șorostin: Elekes Lajos, Nicolae Ittu. Șona: Josef Graef jun. Șomartin: Franz Seibal, Samuel Schmidt. Streza-Cârțioara: Ioan Stopu. Sadu: Ilie Șandru, Constantin Barbu. Sîlmnic: Johann Halmen, Thomas Zimmermann. Tilișca: Vasile Juga. Vurpăr: Bernhard Deutsch.

Ocazie foarte potrivită

la prăvălia de încălțăminte

668

Vasilie Ban, „La cisma mare roșie“
Sibiu, strada Ocnei Nr. 7

pe lângă prețuri ieftine.

Tot felul de ghete, în orice anotimp, cu prețuri de reclamă.

Prețuri:

Ghete în Chevreaux, Box sau Kalv:

Pentru copii, mărimea . . . 20-25 = K 3-4
" " " . . . 26-28 = " 4-5
" " " . . . 29-34 = " 5-7
" " " . . . 35-39 = " 7-9

Principiul meu
este:
Căstig puțin,
vînzare mare!

Păpuși de jumătate pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv . . . 4-14

Ghete înalte pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv . . . 8-14

Ghete de lucru pentru domni, tari, esecupe în Kalv sau piele de vichs . . . 7-

Ghete în Chevreaux sau Box:

Ghete pentru domni cu gumi sau băieri K 9-10

" " " bumbi sau ideal " 10-

" " " Kobrak " 14-

" " " Osaria " 12-

" " " formă americană " 13-

" " " formă americană " 13-

" " " cu bumbi și băieri " 16-

Ghete pentru domni, piele Antilope în toate colorile . . . 20-

Mare alegere în:

cisme pentru copii și domni.

Camăși cu 4, 5, 6, 7, 8 și 9 cor.

În duminică și sărbători e deschis până la 10 ore a. m.

Față tină, juvenilă, transparentă și curată =

poate avea în timpul cel mai scurt, cine folosește renumita

alifie pentru față și săpunul lui Goldstern de Vukovár

Prețul 1 coroaună bucată

Producător: Apotecarul KIRCHBAUM
Vukovár Nr. 26 (Slavonia) 1071

Balsamul apot. carului A. Thierry

Allein echter Balsam
aus der Schutzenschule
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn

e un mijloc neîntrecut la boale de plămâni și de piept, moderează catarul, oprește flegma, ușurează durerile tusei. Are efect excelent la apărare de gât, răgușală și la boale de gât, friguri, îndeosebi sgăriuri în stomac și colică. Vindecă boale genitale și hemoroide, curată răncușii și întărește apetitul și mistuirea. Servește tare bine contra durerilor de dinți, a dinților găuși, contra mirosului de gură și alte boale de dinți și de gură, încetează mirosul provenit din gură sau stomac. Mijloc bun contra limbricilor. Vindecă tot felul de răni, orban, beșici provenite din ferbinteli, buboale, buburaze, răni provenite din arsură, membre degerate, sgrăbunțe, bube ce-au eșit pe piele, dureri de urechi etc. Să nu lipsească din nici o familie, îndeosebi când bătute epidemii de infuență, holera și alte epidemii. Scrie la: 1072

A. Thierry, apotecă la Îngerul păzitor în Pregrada bei Rohitsch 12 sticle mici sau 6 sticle mari sau 1 sticlă mare specială cor. 5-60. La comanda mai mari e prețul mult mai ieftin!

Singura veritabilă

1072

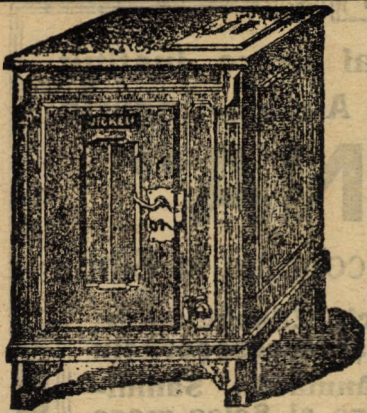
Alifie-Centifolia a lui Thierry

Împiedică și oprește înveninarea sîngelui. Face de prisos operațiile.

Se folosește: la femei cari lăptează, la pornirea lăptelui, împotriva im-petritii peptului, la orban, inflamație de picioare sau de os, răni, picioare umflate și la mîncarea osului; apoi la răni de sabie, împunsături, împușcături, tăieturi și sdruncinări, precum și la înlăturarea din corp a obiectelor străine, ca: sticla, tanduri, pietriș, alice, spini etc., la tot felul de umflături răni, carbunc, chiar și la cancer (rac); la negei pe mîni sau la picioare, beșici, răni la picioare, răni de arsură, la slăbire provenită din zăcut mult, beșici de sînge, curgeri de urechi etc. etc. 2 cutii costă K 3-60, pe lângă trimiterea înainte a banilor sau cu rambursă. Se capătă la apotecarul Török Jozsef în Budapesta și în cele mai multe apotece din țară. En gros se află la droguerie: Thalmayer și Seitz, Erezil Hochmeister și Frații Radanovits în Budapesta. Unde nu e depozit să se comande direct dela:

A. THIERRY, Apoteca la In- PREGRADA (lângă Rohits-Sauerbrunn).

Dulapuri pentru ghiață

Cea mai ieftină execuție în formă de geamantano
K 30—

În formă de dulapuri după mărime
dela K 46— până la K 420—

Mașini pentru zdrobitul ghețel
Mașini pentru pregătirea înghețatei
Mașini pentru pregătirea untului
Dulapuri pentru fert și oale pentru
dulapuri de fert 1040
Dulapuri pentru carne
Mașini pentru copț
Mașini majonaise
Mașini pentru tăiat salamă și alte
cârnuri

Liste de prețuri se trimit la dorință
CAROL F. JICKELI
Sibiu și Alba-Iulia

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12
recomandă p. t. publicului
cele mai bune stoffe de
primăvară și vară în mare
asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine
de bărbați stoffe englezești,
frantuzești și indigene, din
care se execută după măsură cele
mai moderne vestimente precum:
Sacko, Jaquete și haine de
salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune
merită noutățile de stoffe pentru
pardisiuri și „Raglam“, care
se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor con-
fecționate în atelierul meu, îmi per-
mit a atrage deosebită atențiune
a On. domni preoți și teologi ab-
solvenți. — În cazuri de ur-
gență confecționez un rând
complet de haine în timp
de 24 ore. — Uniforme pentru
voluntari, cum și tot felul de articli
de uniformă, după prescripție cro-
itura cea mai nouă.

Cias cu lanț!

Un cias pentru numai K. 1'95
Cumpărând o cantitate mare de
ciasuri, mai jos subscria casă de ex-
port trimite: un cias aurit anker, ce
merge 36 de oare fără a fi tras, cu un
lanț frumos, pentru prețul de numai
K 1'95, dând și 3 ani garanție în scris.
Trimiterea se face cu rambursă prin
Casa de export F. Windisch

Krakau Nr. 11. 956
NB. Dacă nu convine se trimit banii înapoi

Esceleste vinuri de masă

pe lângă prețuri moderate se află la

= WILH. JICKELI =
SIBIU, strada Ureziului Nr. 7

Nu-i reclamă — ci e fapt

că fiecare în interesul său propriu numai în

Warenhaus Grünberger

să facă cumpărări de

Haine pentru domni, dame
= băieți, fete și copii =
bluse, rochii, jupoane, negli-
gés și costume pentru dame

Mare alegere!
Prețuri fără
concurență!

Cel mai mare
depozit
de blănării!

Strada Cisnădiei, Palatul comandai de corp.

„Compagnie Generale Transatlantique“

Linia Franceză

Linie regulată directă
de vapoare reperi =

Havre—Newyork și Canada

preste Basel (Elveția) și Paris

Cancelaria: BUDAPEST, VII, Baros-tér 15

1106
Telefon: József 14-97

Banca generală de asigurare mutuală „Transsylvania“

asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszeben)
recomandă încheierea de 707

asigurări pe viață în cele mai cunoscute condiții
de polițe (pentru învățători
confesionali și preoți români avantajii deosebite).
Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

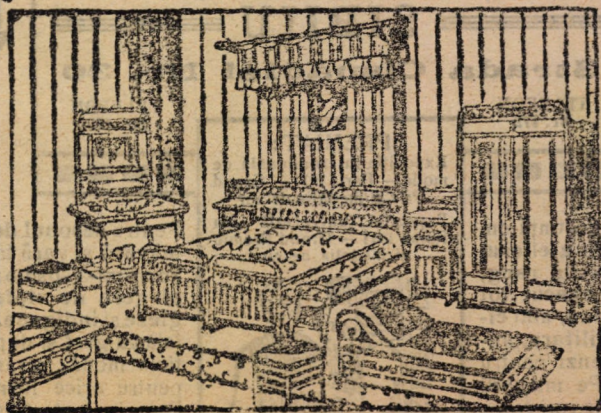
Asigurări mixte cu rebonificare garantată de interese de 3% =	Asigurări mixte cu solvirea ne- condiționat de două ori a capit.
Asigurări simple și mixte cu participare de 40% la câștig.	Asigurări de foc deasemeni cu premii foarte ieftine!

Asigurări de foc
Dela fondarea „Transsylvaniei“, sau plătit prin acest institut:

Capitale asigurate pe viață	K 5.458.689.43
Pagube de incendiu	5.456.645.67
In total a fost la Transsyl- asig. pe viață	11.740.710.—
vania la 31 Dec. 1912 asig. de foc	133.667.241.—
Capital de fondare și rezerve	2.603.400.—

Informațiuni și prospecte se dau în orice moment gratuit
la Direcțiune și la toate agenturile.

Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achizitori), cari au legătură bună la oraș
și în provincie, să primesc în serviciu totdeauna în cele mai favorabile condițiuni.

Telefon Nr. 47 cu legătură în
întreg comitatul.

Telefon Nr. 47 cu legătură în
întreg comitatul.

Mobile moderne.

În toate stilurile, cea mai solidă execuție pe lângă garanția

recomandă 234

EMIL PETRUȚIU

— fabrică de mobile —

SIBIU, Str. Sării (Salzgasse) 37

Expoziție de mobilă zilnic
deschisă, fără silă de cum-
părare.

Primesc și execut toate lu-
crările de lipsă la biserică
nouă și vechi.

500.000 de pași

poate umbla cu așa o păreche de pa-
puci sau cizme, cari sunt cumpărate din
atelierul meu sau sunt provăzute cu
numele **GEORGE LIMPEDE**

Gratıs reparez orice încălță-
minte soco-
tind dela cumpărare 3 luni, dacă în
acest timp e de lipsă ceva
reparare. 580

GEORGE LIMPEDE
— SIBIU —
Piața Brânzei Nr. 9

MOTOARE de BENZIN

pentru întreprinderi industriale și economice e bine a cum-
păra dela o fabrică de motoare sau prin un om de fach, care
apoi stă totdeauna la îndemână, când s'ar întâmpla ceva pie-
decă la motor, de aceea nu e potrivit a cumpăra dela agenți,
cărora lucrul de căpetenie le este venitul, ce-l au ei în urma
vânzării, iar celelalte urmări nu-i privește. — Cine dorește
a cumpăra vr'un motor să se adreseze cu încredere la
Fabrica de motoare FERD. SALLER
SIBIU—NAGYSZEBEN, Strada Franciscanilor Nr. 6
unde prețurile sunt cu 30% mai ieftine ca ori unde. — Se primesc
și execută tot felul de **reparaturi** și schimbări în construcție

— Multe scrisori de recunoștință —

Mare atențiune!!

SAM. WAGNER Prima turnătorie de fer Sibiliană

Fabrică de mașini agricole
Atelier de mori și prăvălie de fer

Recomandă cu cea mai mare căldură bogatul său asortiment de tot felul de motoare dela prima fabrică, dela cel mai mic și până la cel mai mare; asemenea și mașini de treerat din renumita fabrică Hofherr dela cea mai mică și până la cea mai mare; numai puțin recomandă și tot felul de articole pentru edificări precum:

Cement de Portland și Roman din Beocin, Traverse, Trestie, Carton câtrănit pentru învâlit, Pânză de sârmă pentru îngrădit, precum și ori ce fel de ferărie aparținătoare la edificări.

Toate pe lângă cea mai strictă garanție cu prețuri foarte moderate și condițiuni de plată avantajoase.

Nu vă grăbiți a comanda din alt loc, — până nu veți vizita în prima linie aceasta mare și bine asortată fabrică.

Efectuarea se face prompt și conștiențios.

Feriți-vă stimăți agricultori a nu cădea în păcănitul și vă feriți de escroci. 581

La „Croitoria universală“

I. PETRAȘCU

SIBIIU

Strada Cisnădiei Nr. 30

TELEFON
Nr. 172

TELEFON
Nr. 172

PREMIAT:

Expoziția internațională de modă — Paris 1911 — Grand Prix și medalia de aur
Expoziția universală din Roma 1911 — Grand Premio și medalia de aur

Aduc la cunoștință on. public, că în atelierul meu de primul rang, primesc și execut tot felul de haine, atât civile cât și militare, precum reverenți pentru preoți. — Pe mușterii din provincie, cari voesc a-și comanda haine, când sosesc la Sibiu, îi rog să mă cerceteze îndată dimineața, ca apoi încă în decursul zilei să poată și proba hainele în caz de lipsă.

Pentru sezonul de primăvară și vară tocmai acum mi-a sosit o mare alegere de stoffe engleze și indigene. Croială cu gust și după ultima modă, garantând pentru orice lucru. — Brauri preotești negre, vinete și roșu se pot comanda și cu poșta.

Serviciu solid și grabnic. — Prețuri moderate. — Sprijiniți industria română!

Cel mai vechiu și mai mare institut financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA“

institut de credit și de economii în Sibiu

Filiale: Brașov, Bozoviciu, Elisabetopole, Lugos, Mediaș și Mureșoșorheiu

Agenturi: Orșova, Sânmărtin, Sânmiclăușul-mare și Șeica-mare

Capital societății	K 6,000.000—
Fonduri de rezervă și penziuni	„ 2,350.000—
Portofel de cambii	„ 17,700.000—
Imprumuturi hipotecare	„ 12,400.400—
Depuneri spre fructificare	„ 24,500.000—
Serisuri fonciare în circulațiune	„ 10,000.000—

Primește depuneri spre fructificare cu **5-5 1/2%**

după terminul de abdicere, plătiind însuși darea de interese

execută asemnări de bani la America și îngrijește încasări de cecuri și asignațiuni asupra oricărei pieși, mijlocește tot felul de afaceri de bancă. — Orice informațiuni se dau gratis și prompt atât de Centrala din Sibiu, cât și de filialele și agenturile institutului.

Direcțiunea.

ANDREAS PAKSA

turnătorie de metal și artă
SIBIIU

Str. Margarethen 18

Liferare promptă și lucru solid! — Prețuri ieftine!

se recomandă pentru executarea a tot felul de greutăți (măsur), pompe pentru bere, pipe pentru buți de vin, mașini pentru stropirea villor, clopotele pentru vite, pisăluguri din aramă, părți întregitoare la orice fel de mașini, precum și tot felul de lucrări, ce se țin de aceasta branșă.

500. Coroane plătesc celui care ar mai căpăta vre-odată durere de dinți ori îi va mirosi gura după- ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fil. Ed. Bartilla-Winkler Viena 1911, Sommergasse 1. In Sibiu: la farmacia: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gușteritei și str. Cisnădiei. In Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săsesc: farmacia Lederhinger. Sighișoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu se poate căpăta, trimit o sticlă cu 5 cor. 80 fil. franco

Atențiune!

50,000 părechi de ghețe
4 părechi de ghețe numai cor. 8—

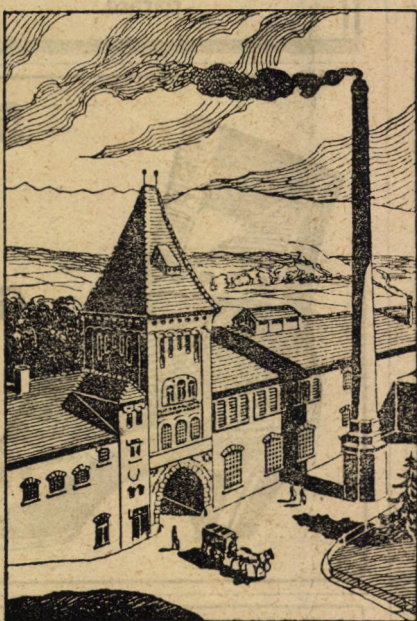
Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat plățile, am fost încredințat a cheltui o mare cantitate de ghețe adânc sub prețul de fabricare. Deci eu vând fiecăruia 2 părechi ghețe cu șinoare, pentru domni și 2 părechi pentru dame, de piele brună sau neagră, galoșată, cu talpă bătută cu cuie, foarte eleg. fasonul cel mai nou, mărimea conform numărului. Toate 4 părechile costă numai cor. 8—. Trimitere per rambursă

A. GELB, Export de ghețe

Krakau Nr. 40

Schimbul e admis sau banii retour.

Hagerbräu

FRĂȚII HAGER

= Bererie în Sibiu =

recomandă esceleentele și durabilele

Beri pentru export

Bere albă Lager

și
Bere Bock

Serviciu cu prețuri moderate!!

Hagerbräu

La comanda dela orice firme, despre care ai aflat din Foale, să amintești totdeauna, că ai citit inseratul respectiv în „Foaia Poporului“ ca astfel să fii servit bine, grabnic și ieftin